regio Twente

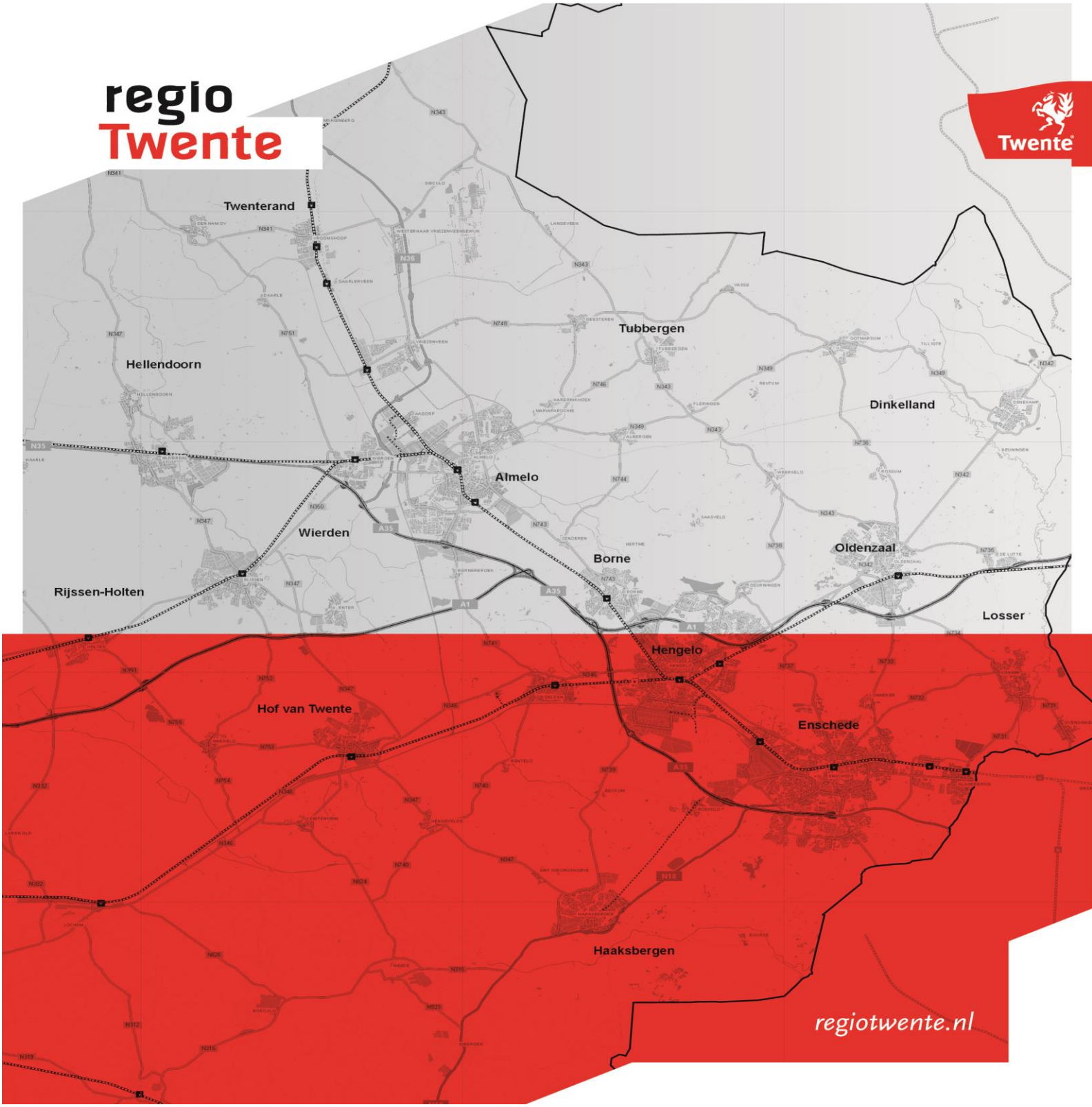

2022 Programmabegroting

regio Twente

Twente

Voorwoord

'Twente Vooruit'; onder deze titel hebben we in de voorliggende jaren van deze begroting samen met de 14 regiogemeenten en maatschappelijke partners gewerkt aan een belangrijke transitie opgave. In het jaar 2020 hebben wij verder vorm gegeven met het op hooflijnen bespreken van de toekomst van onze samenwerking. Wij verwachten in 2021 de transitie af te ronden met als resultaat de nieuwe GR Gezondheid, bestaande uit de onderdelen GGD Twente, OZJT/Samen14, Veilig Thuis Twente en de gast Kennispunt Twente.

In de eerste helft van 2021 zullen naar verwachting de laatste belangrijke bestuurlijke besluiten worden genomen ten aanzien van het Transitieplan 'Twente Vooruit', die van invloed zullen zijn op de samenwerking en dus ook op de voorliggende begroting. In deze begroting vindt u alles over onze en vooral uw ambities en resultaten die we samen willen bereiken. Omdat op het moment van opmaken van deze begroting nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden treft u hier een programmabegroting 2022 aan, die qua opzet en inrichting voortbouwt op wat u gewend bent.

Als Regio Twente staan we voor de uitdaging de Twentse samenleving te dienen. Door de COVID-19 pandemie is dit in extreme vorm gebleken in de jaren 2020 en 2021. We zijn erop gericht meerwaarde te realiseren door ontmoeting, verbinding en samenwerking. Om te bevorderen dat inwoners en ondernemers in Twente gezond en kansrijk zijn. Onze passie is verbonden met een gezond en kansrijk Twente. Gezond zijn helpt om kansrijk te kunnen zijn. Omgekeerd kan kans-rijkheid bijdragen aan een goede gezondheid.

Wij werken aan versterking van de sociaal economische structuur. De Agenda voor Twente, de Regiodeal en de organisaties in de basisinfrastructuur vormen daarin wezenlijke initiatieven waarmee wij en vele partners verbonden zijn.

We zijn er voor interventies naar een veilige en gezonde gezinssituatie. Dragen bij aan dat gemeenten de juiste zorg kunnen bieden. We werken aan prachtige recreatie mogelijkheden waarin een ieder kan genieten, beleven en bewegen. En we bevorderen via allerlei initiatieven de ontwikkeling en toepassing van kennis. Lobbyen en belangen behartigen zit in ons bloed en dat bewijst keer op keer zijn waarde.

Wat voor mij voorop staat is dat we samen met hart en ziel werken aan een vitaal Twente. In mijn gesprekken met u als bestuurders, medewerkers en met partners ervaar ik keer op keer de enorme betrokkenheid bij de opgaven die er voor ons samen liggen. Zonder die inzet en met focus en eenvoud zijn wij in Twente tot heel veel in staat en leveren wij maatschappelijke meerwaarde. Het maakt mij trots hieraan te mogen bijdragen.

Coen Aalders
Secretaris / algemeen directeur Regio Twente a.i.

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

1. Financiële Samenvatting **6**

2. Inleiding en leeswijzer **7**

Beleidsbegroting **8**

4. Gezondheid **8**

5. Organisatie voor de zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14 ..... **12**

6. Veilig Thuis Twente **14**

7. Domein Leefomgeving **17**
7.1 Programma Sociaal Economisch sterk Twente *18*
7.2 Programma Belangenbehartiging *22*
7.3 Programma Recreatieve Voorzieningen *24*

8. Bestuur en ondersteuning **27**
8.1 Beleidsindicatoren BBV *29*
8.2 Overzicht van de kosten van overhead *29*

9. Coalitions of the Willing **30**
9.1 Agenda voor Twente *30*
9.2 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente *32*
9.3 Kennispunt Twente *33*
9.4 Milieu, Duurzaamheid en Afval *35*
9.5 Twentse Kracht *36*
9.6 IT-Platform *38*
9.7 Toezicht en kwaliteit *40*
9.8 Mobiliteitslab *40*

10. Overzicht algemene dekkingsmiddelen **41**

11. Specificatie herkomst baten en besteding lasten **42**

12. Paragrafen **44**
12.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *44*
12.2 Onderhoud kapitaalgoederen *49*
12.3 Bedrijfsvoering *51*
12.4 Verbonden partijen *52*
12.5 Financiering *55*
12.6 Rechtmatigheid *57*

13 Financiële begroting **58**
13.1 Overzicht van baten en lasten *58*
13.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten *60*
13.2.1 Structurele reserveringen 62
13.2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 62
13.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2022 t.o.v. 2021 63
13.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 63
13.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting *64*
13.3.1 Geprognosticeerde balans 64
13.3.2 Berekening EMU-saldo 65
13.3.3 Verloopoverzicht reserves 66
13.3.4 Verloopoverzicht voorzieningen 66
13.3.5 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 66
13.3.6 Investeringen 66

Bijlagen **67**

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2022 per taakveld **67**

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten 42
Figuur 2 Specificatie besteding lasten 43

Tabel 1 Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage 2022 inclusief taakvelden 6
Tabel 2 Beleidsindicatoren 29
Tabel 3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen 41
Tabel 4 Ratio Weerstandsvermogen 44
Tabel 5 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit 45
Tabel 6 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's. 46
Tabel 7 Samenvattend overzicht beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit 47
Tabel 8 Renteschema 55
Tabel 9 Renteomslagpercentage 55
Tabel 10 Renterisiconorm 56
Tabel 11 Overzicht van baten en lasten 58
Tabel 12 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage 63
Tabel 13 Verloopoverzicht reserves 66
Tabel 14 Verloopoverzicht voorzieningen 66
Tabel 15 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 66
Tabel 16 Herinvesteringen 66

1. Financiële Samenvatting

Overzicht van baten en lasten 2022 en gemeentelijke bijdrage

Het overzicht van baten en lasten, de financiële uitgangs- en aandachtspunten bij de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 vormen samen het deel van de financiële programmabegroting. Onderstaand het overzicht van baten en lasten inclusief taakvelden per programma voor het jaar 2022.

Domein	Code	Taakveld	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
Gezondheid	6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	€ 805.995	€ 1.032.636	€ 226.641-
	7.1	Volksgezondheid	€ 19.297.278	€ 3.862.970	€ 15.434.308
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 507.205	€ 478.319	€ 28.886
	0.4	Overhead	€ 4.226.749	€ 317.169	€ 3.909.579
Totaal Gezondheid			**€ 24.837.226**	**€ 5.691.094**	**€ 19.146.132**
Sociaal Economisch Sterk Twente	2.1	Verkeer en vervoer	€ 278.011	€ -	€ 278.011
	3.1	Economische ontwikkeling	€ 1.229.505	€ -	€ 1.229.505
	0.4	Overhead	€ 370.395	€ 119.167	€ 251.228
Totaal Sociaal Economisch Sterk Twente			**€ 1.877.911**	**€ 119.167**	**€ 1.758.744**
Belangenbeharteging	3.1	Economische ontwikkeling Internationaal en Lobby	€ 533.137	€ 43.504	€ 489.633
Totaal Belangenbeharteging			**€ 533.137**	**€ 43.504**	**€ 489.633**
Agenda van Twente	3.1	Economische ontwikkeling Agenda van Twente	€ 100.000	€ 100.000	€ -
Totaal Agenda van Twente			**€ 100.000**	**€ 100.000**	**€ -**
Recreatieve voorzieningen	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 2.394.543	€ 932.500	€ 1.462.043
	0.4	Overhead	€ 211.084	€ -	€ 211.084
Totaal Recreatieve voorzieningen			**€ 2.605.627**	**€ 932.500**	**€ 1.673.127**
Bestuur en Ondersteuning	0.1	Bestuur	€ 305.247	€ 206.000	€ 99.247
	0.4	Overhead	€ 7.836.510	€ 452.328	€ 7.384.183
	0.5	Treasury	€ 68.882	€ 27.754	€ 41.128
	0.8	Overige baten en lasten	€ 255.353	€ -	€ 255.353
	0.10	Mutatie reserve	€ 38.000	€ 45.000	€ 7.000-
Totaal Bestuur en ondersteuning			**€ 8.503.993**	**€ 731.082**	**€ 7.772.911**
OZJT/Samen14	6.7.2	Maatwerk dienstverlening 18-	€ 1.101.683	€ 101.498	€ 1.000.185
	6.7.2	Maatwerk dienstverlening 18- (maatregelhulp/beschikbaarheidsvo	€ 531.727	€ 531.727	€ -
	0.4	Overhead	€ 280.231	€ -	€ 280.231
Totaal Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14			**€ 1.913.640**	**€ 633.225**	**€ 1.280.415**
Veilig Thuis Twente	6.81	Geëscaleerde zorg 18-	€ 5.177.271	€ 2.426.521	€ 2.750.749
	0.4	Overhead	€ 415.479	€ -	€ 415.479
Totaal Veilig Thuis Twente			**€ 5.592.750**	**€ 2.426.521**	**€ 3.166.229**
Coalition of the Willing	0.1	Bestuur Netwerkstad Twente	€ 130.000	€ 150.000	€ 20.000-
	3.1	Economische ontwikkeling Kennispunt Twente	€ 1.513.728	€ 1.829.651	€ 315.923-
	3.1	Economische ontwikkeling Agenda voor Twente	€ 3.634.953	€ 3.903.953	€ 269.000-
	6.7.2	Samenkracht en burgerparticipatie OZJT (Toezicht en kwaliteit)	€ 96.875	€ 96.875	€ -
	6.7.2	Samenkracht en burgerparticipatie OZJT (Mobiliteitslab)	€ 132.500	€ 132.500	€ -
	7.4	Milieubeheer	€ 90.000	€ 90.000	€ -
	0.4	Overhead Netwerkstad Twente, Kennispunt Twente en Agenda voor Twente	€ 604.923	€ -	€ 604.923
	0.4	Overhead IT-Platform	€ 793.169	€ 793.169	€ -
	0.4	Overhead Twentsekracht	€ 988.404	€ 988.404	€ -
Totaal Coalition of the Willing			**€ 7.984.551**	**€ 7.984.551**	**€ 0-**
Totaal saldo van baten en lasten			**€ 53.948.834**	**€ 18.661.643**	**€ 35.287.191**
			€ -	€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen (gemeentelijke bijdrage)			**€ 53.948.834**	**€ 18.661.643**	**€ 35.287.191**
Resultaat			**€ -**	**€ -**	**€ -**

Tabel 1 Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage 2022 inclusief taakvelden

De gemeentelijke bijdrage 2022 stijgt met € 541.460 ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage 2021 (na wijziging). Deze stijging, die aansluit op de door de 14 Twentse gemeenten opgestelde begrotingskaders, is het gevolg van de volgende wijzigingen:

- de werkelijke stijging van de salarissen 2021 (-/- € 110.728) t.o.v. de raming in de begroting 2021;
- de geraamde looncompensatie 2022 (+ € 439.476)
- de geraamde prijscompensatie 2022 (+ € 215.997) en
- daling toerekening omslagrente, stijging Vrijetijdseconomie en Mobiliteit door toename inwoneraantallen (-/- € 3.285).

Voor een nadere specificatie van de stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt hier kortheidshalve verwezen naar hoofdstuk 13 'Financiële toelichting' . De specificatie van de gemeentelijke bijdrage per gemeente is vermeld in bijlage 1.

2. Inleiding en leeswijzer

De programmabegroting
De programmabegroting omvat het geheel van taken en activiteiten van Regio Twente. Ze heeft een kader stellende functie: ze wijst gelden toe aan programma's en autoriseert de besteding van die gelden. Op deze wijze ondersteunt ze het algemeen bestuur bij de uitvoering van zijn controlerende en kader stellende taak en het budgetrecht.

Zowel de begroting als de jaarstukken zijn in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in de vier onderstaande onderdelen verdeeld:

Begroting		Jaarstukken	
Beleidsbegroting	1. Programmaplan	Jaarverslag	1. Programmaverantwoording
	2. Paragrafen		2. Paragrafen
Financiële begroting	3. Overzicht van baten en lasten en de toelichting	Jaarrekening	3. Programmarekening
	4. Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting		4. Balans

Leeswijzer
Deze leeswijzer maakt u wegwijs in de programmabegroting.

In de inleidende hoofdstukken 1 en 2 staat de samenvatting aangevuld met de inhoud en achtergronden van de programmabegroting. In hoofdstuk 3 staat het, door het dagelijks bestuur en de bestuurscommissies aan het algemeen bestuur voorgelede, besluit ter vaststelling. Vanaf hoofdstuk 4 treft u de beleidsbegroting aan. Vanaf hoofdstuk 13 wordt inzicht gegeven in de financiële begroting.

Beleidsbegroting
De beleidsbegroting omvat programma's, samenhangende sub programma's en paragrafen. In de programma's en sub programma's wordt ingegaan op de maatschappelijke effecten en de manier waarop Regio Twente die effecten wil realiseren. Dit gebeurt aan de hand van de, door BBV verplichte, volgende drie w-vragen:
1. Wat willen we bereiken?
2. Hoe gaan we dit doen?
3. Wat gaat het kosten (overzicht baten en lasten)?

De eerste vraag betreft het beoogde maatschappelijke effect, dat kan worden vertaald in één of meerdere algemene beleidsdoelstellingen. Dit wordt uitgewerkt in een programma. De tweede vraag gaat in op activiteiten in termen van de 'output-/outcome gegevens' die nodig zijn voor het bereiken van het beoogde maatschappelijke effect. Dit wordt beschreven in de sub programma's die bij het betreffende programma horen, of in het programma zelf als geen sub programma's aanwezig zijn. De derde vraag heeft betrekking op de baten en lasten die aan het programma, respectievelijk het sub programma, worden toegewezen om de gewenste effecten te bereiken.

De paragrafen van de programmabegroting geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten, vanuit een bepaald perspectief. Het gaat daarbij om onderwerpen die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van Regio Twente. Dit betreft weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, financiering en rechtmatigheid.

Financiële begroting
Door vaststelling van deze begroting autoriseert het algemeen bestuur het dagelijks bestuur, de bestuurscommissies en het bestuurdersoverleg Kennispunt Twente tot het doen van uitgaven voor realisatie van de programma's.

Beleidsbegroting

4. Gezondheid

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	**Bestuurscommissie Publieke Gezondheid**
Domein directeur	**Mevrouw S. Dinsbach**

Inleiding

In 2019 is het langjarig programma :"Gezonde toekomst voor Twente" vastgesteld. Redenen om te komen tot dit langjarig programma waren: het besef dat werken aan preventie en gezondheids-bevordering lange adem en vasthoudendheid vergt en we continu de voortgang willen monitoren. Op basis van dit langjarig programma is een Bestuursagenda publieke gezondheid voor de periode 2020-2023 vastgesteld. Naast gemeenten is GGD Twente op onderdelen (mede-)verantwoordelijk voor de realisatie van de hierin verwoorde ambities op een negental indicatoren. Door het grote beslag dat de Corona-crisis in 2020 op de medewerkers van de GGD heeft gelegd is in dat jaar maar ten dele gewerkt aan de realisering van de gestelde doelen die voorzien waren. Ook de organisatie van de concrete activiteiten in een viertal programmalijnen heeft nog niet zijn beslag gekregen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de Corona-crisis in 2021 grotendeels getemperd zal zijn en de draad weer opgepakt kan worden. Voor 2022 verwachten we dan weer optimaal te kunnen werken aan de realisering van de gestelde ambities in de Bestuursagenda. In 2020 zal de nieuwe Gezondheids GR zijn beslag krijgen waardoor de organisatie van de activiteiten in de voorziene programmalijnen Gezond opgroeien, Gezond meedoen, Gezond wonen en Gezond oud zijn, hoogstwaarschijnlijk alsnog vertraging zal oplopen. Bij de uitvoering van de activiteiten zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners, zowel van aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen als met maatschappelijke organisaties, in zogenaamde vitale coalities zoals Twente Gezond en Vitaal Twente. De voorziene activiteiten sluiten zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande lokale initiatieven van gemeenten of coalities van gemeenten. Daar ligt dan ook het primaat van de sturing van de uitvoering.

Speerpunten

In de bestuursagenda 2020-2023, en daarmee ook voor het begrotingsjaar 2022, zijn de navolgende speerpunten op het gebied van preventieve gezondheid voor Twente vastgelegd:

- roken
- vaccinatiegraad
- eenzaamheid
- overgewicht
- regie over eigen leven
- stress
- problematisch alcoholgebruik
- middelengebruik
- bewegen

Deze speerpunten zijn nadrukkelijk verbonden met de lijn van het Nationaal Preventieakkoord en de regionale samenwerking tussen de Twentse gemeenten, Menzis en GGD Twente, zoals deze is geformuleerd in de werkagenda. Gezien de (wettelijke) mogelijkheden verschilt de rol van de GGD per indicator. Echter op alle indicatoren levert de GGD een bijdrage.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursagenda 2020-2023	Bestuurscommissie PG	11 december 2019
JGZ Twente, Specialist in het gewone	Bestuurscommissie PG	18 juni 2015
Gezonde toekomst voor Twente	Bestuurscommissie PG	6 maart 2019

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?
Als lange termijn ambitie is in het programma 'Een Gezond Toekomst voor Twente' vastgelegd "Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland". Om dit te bereiken zijn 19 indicatoren benoemd waar in de periode 2019-2030 voortgang op geboekt moet worden. Indicatoren die we kunnen monitoren, zodat ontwikkelingen ook zichtbaar gemaakt kunnen worden en daarop sturing gegeven kan worden. In de Bestuursagenda 2020-2023 hebben de Twentse gemeenten en de GGD voor deze periode prioriteit gegeven aan 9 indicatoren en hierop de doelen geformuleerd. De indicatoren en de bijbehorende ambities zijn:

1. het roken te verlagen
2. de vaccinatiegraad te stabiliseren
3. de eenzaamheid(-sgevoelens) te verminderen
4. het overgewicht te verminderen
5. de regie over eigen leven te vergroten
6. stress te verminderen
7. het problematisch alcoholgebruik te verminderen
8. het middelengebruik te verminderen
9. het bewegen te bevorderen.

De ambities van de Bestuursagenda hebben allen betrekking op items die de gezondheid van de Twentse burger positief of negatief kunnen beïnvloeden. Het acteren op deze items is niet alleen voorbehouden aan de GGD. Op enkele items is die rol zelfs zeer beperkt en kan alleen in gecoördineerde acties met andere partners resultaten behaald worden.
De ambities op elk item zijn dusdanig geformuleerd dat op basis van monitoring de voortgang en resultaten jaarlijks inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Deze items verwerken we dan ook expliciet in de verschillende onderzoeken die de GGD uitvoert. Daarnaast voeren we in gezamenlijkheid met gemeenten een quickscan uit op de voortgang en stand van zaken met betrekking tot de inspanningen die elkeen levert om de gestelde doelen uit de Bestuursagenda te realiseren.

In het overzicht van de indicatoren hieronder is de stand van zaken ultimo 2020 opgenomen op basis van de uitkomsten van de grootschalige onderzoeken (Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 en Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016). Daarnaast is per indicator het ambitieniveau aangegeven zoals dit in de Bestuursagenda 2020-2023 is bepaald. Met name uit de Gezondheidsmonitor Jeugd blijkt dat we bij enkele indicatoren op de goede weg zitten wat betreft de te realiseren ambities. Andere vergen echter verdere inzet.

Indicatoren		Huidig niveau (2020)	Ambitie niveau 2023
1.	Roken		
	13 - 14 jaar / tweede klas	2% (2015) 1% (2019)	1%
	15 - 16 jaar / vierde klas	12%(2015) 6% (2019)	8%
	19 - 64 jaar	23% (2016)	20%
	65+	10% (2016)	<10%
	zwangeren	?	8%
3.	Vaccinatiegraad	95% (2020)	95%
3.	Eenzaamheid		
	13 - 14 jaar / tweede klas	15% (2019)	
	15 - 16 jaar / vierde klas	21% (2019)	
	19 - 64 jaar	39% (2016)	37%
	65 - 74 jaar	40% (2016)	38%
	75+	51% (2016)	47%
4.	Overgewicht		
	2 - jaar	10% (2015) 8% (2019)	9%
	4 - 12 jaar	16% (2015) 19% (2019)	14%
	13 - 14 jaar	17% 21% (2019)	14%
	19 - 64 jaar	49% (2016)	46%
	65+	62% (2016)	59%
5.	Regie over eigen leven	onduidelijk concept	beschreven aanpak

6.	Stress	geen cijfers bekend (2015/2016) voor jeugd relevante cijfers bekend (2019)	monitorgegevens beschikbaar
7.	Problematisch alcoholgebruik 13 - 14 jaar / tweede klas 15 - 16 jaar / vierde klas 19 - 64 jaar 65+ zwangeren	 19% bd: 8% ooit: 38% 67% bd: 43% ooit: 71% 86% (2016) 77% (2016) ?	 14% 45% 80% 70% 2,5%
8.	Middelengebruik softdrugs < 18 jaar harddrugs < 18 jaar	 4% (2015) 6,7% (2019) 1% (2015) 1,9% (2019)	 2,5% 0,75%
9.	Bewegen 12 - 18 jaar 19 - 64 jaar 65+	 52% (2015) 46,4% (2019) 58% (2016) 42% (2016)	 63% 63% 47%

Bd = binge drinking, is het af en toe, in korte tijd, drinken van een grote hoeveelheid alcohol.

Hoe gaan we dit doen?
In een viertal programmalijnen werken we aan de realisatie van de gemeentelijke ambities. Dit zijn:
- gezond opgroeien
- gezond meedoen
- gezond wonen
- gezond oud zijn.

Op basis van de vaststelling van de Bestuursagenda in de BC van 11 december 2019 lag het in de rede dat het begrotingsjaar 2020 gebruikt zou worden om de activiteiten nader uit te werken. Evenals de uitlijning van deze activiteiten over de jaren en de organisatorische inbedding van de activiteiten in de programmalijnen. Doordat de Coronacrisis in 2020 grote inzet van vele GGD-medewerkers vergde is maar in zeer beperkte mate gewerkt aan de uitwerking van de beoogde activiteiten.

Evenzeer aan de ontwikkeling van de beoogde Programmalijnen.
De verwachting is dat in het begrotingsjaar 2021 de draad weer kan worden opgepakt. In hoeverre de beoogde organisatie in programmalijnen, en de inbedding van de activiteiten binnen deze lijnen, voor de start van het begrotingsjaar 2022 voltooid zijn zal mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid (Gezondheids GR) in 2021. Bij de uitvoering van de activiteiten zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners, zowel van aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen als met maatschappelijke organisaties, in zogenaamde vitale coalities zoals Twente Gezond en Vitaal Twente. Daar waar reeds verbanden voor handen zijn sluiten we hierbij aan en daar waar deze nog niet aanwezig zijn zetten we nieuwe samenwerkingsverbanden op, met inachtneming van de couleur locale.

Met welke verbonden partij gaan wij het samen doen?

Coöperatieve vereniging UA ten behoeve van het digitaal dossier JGZ (GGiD)
Ten behoeve van de ontwikkeling en onderhoud van het digitaal dossier JGZ (GGiD) neemt GGD Twente deel in een coöperatieve vereniging UA tezamen met de GGD-en Regio Utrecht en Hollands Noorden. Het bedrijf van de coöperatie omvat uitsluitend het (doen) ontwerpen, (door)ontwikkelen, beheren, onderhouden en exploiteren van één of meerdere door haar leden te gebruiken digitale informatiesystemen voor medische dossiers en eventuele overige gegevensbestanden (het 'GGD Digitaal Dossier'). De coöperatie treedt op als contractpartij en gesprekspartner voor aanpassingen in de software en voor de koppeling met andere registraties.

Gezondheid wordt beïnvloed door tal van factoren. Onder andere ook factoren die behoren tot de werkingssfeer van beleidsterreinen buiten de publieke gezondheid en/of behoren tot het werkterrein van andere (maatschappelijke)organisaties. Willen we voortgang boeken, dan is werken vanuit samenhang en wederkerigheid met dezen per definitie de norm. Hierdoor kan een zo goed mogelijk integraal resultaat geboekt worden.

Overzicht van baten en lasten

Gezondheid (bedragen in €)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Gezondheid	5.691.094	24.837.226	19.146.132
Gemeentelijke bijdrage	**5.691.094**	**24.837.226**	**19.146.132**

5. Organisatie voor de zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	**Bestuurscommissie OZJT**
Programmamanager	**E. Fokkink MSc.**

Inleiding

OZJT/Samen14 heeft al haar kerntaken en opdrachten omschreven in een werkplan. Hierin staat vermeld: inhoud van de opdracht, opdrachtgever, welke activiteiten OZJT uitvoert en wat van gemeenten gevraagd wordt in de samenwerking. Ieder kwartaal wordt gerapporteerd. Sinds de decentralisatie zijn er veel ontwikkelingen. De bestuurscommissie heeft eind 2020 OZJT gevraagd een meerjarenperspectief op te stellen waarop ook keuzes gemaakt kunnen worden om OZJT robuust en toekomstbestendig te maken. Dit kan in 2021 leiden tot aanpassingen.

Ontwikkelingen die wij voorzien:
De huidige overeenkomsten Twents Model lopen tot 1 januari 2023. In 2022 zullen concrete stappen gezet moeten worden in verlengen en/of inkoop. We streven naar het eerste kwartaal 2022. Zoals afgesproken in de resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap die gemeenten in de ALV VNG juni 2020 hebben aangenomen, moet dit tijdig afgerond zijn.

Er wordt meer bovenregionaal samengewerkt. Dit is nodig voor behoud en betaalbaarheid van de zeer specialistische jeugdhulp.

Besluiten worden ondersteund met data. Er zijn diverse bronnen beschikbaar die worden geïntegreerd en doorontwikkeld en goed worden gebruikt, zodat ook complexe beslissingen worden gebaseerd op beschikbare informatie.

Er wordt door gemeenten en aanbieders gestuurd op een paar kernindicatoren. Deze worden ieder kwartaal bestuurlijk besproken, waarmee we de gezamenlijke verantwoordelijkheid vasthouden en structuur geven.

Het leveranciersmanagement OZJT richt zich op de grootste regionale zorgaanbieders. Zij zijn onze partner in het vormen van een stevig, specialistisch fundament van het Twentse zorglandschap.
Toezicht kwaliteit Wmo is doorontwikkeld met aanbieders en een gezamenlijke verantwoordelijkheid geworden.

In 2022 wordt een nieuwe bestuur gekozen, naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen. Het is essentieel dat de nieuwe bestuurders gedegen geïnformeerd worden over de ontwikkelingen Zorglandschap en dat zij goed weten voor welke opgaven zij gezamenlijk staan. Hiervoor zal een introductieprogramma worden ontwikkeld.

Speerpunten

OZJT is zakelijk partner voor de 14 Twentse gemeenten, werkt data-geïnformeerd en zoekt verbinding in het brede sociale domein.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	Colleges van B&W	2012/2013
Visie- en keuzenota Maatschappelijke ondersteuning in Twente	Colleges van B&W	2012/2013
Koersdocument	BC OZJT en colleges van B&W	2016
Uitgangspunten zorglandschap 2030	BC OZJT	2020

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

OZJT gaat voor een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel voor Twente. Een stelsel waarbij de inwoners zo thuis mogelijk zelfstandig en zelfsturend kunnen leven en waarin zij dichtbij huis kunnen beschikken over goede, professionele zorg als ze dat nodig hebben. OZJT zorgt ervoor dat gemeenten dat kunnen

realiseren voor hun inwoners door de inkoop, contractmanagement, monitoring en expertise efficiënt te organiseren voor alle 14 gemeenten. Zo hebben de gemeenten lokaal de handen vrij om te doen wat nodig is voor en met hun inwoners. Uiteindelijk werken we ernaartoe dat de gemeenten een omslag kunnen maken van minder zorgconsumptie naar meer zorgpreventie. OZJT is zakelijk partner voor de 14 Twentse gemeenten, werkt data-geïnformeerd en zoekt verbinding in het brede sociale domein

Hoe gaan we dit doen?

- Inkoop
- Contractmanagement
- Toezicht kwaliteit
- Twentse monitor sociaal domein
- Ondersteunen van de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking
- Diverse inhoudelijke opdrachten

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Inkoop: overeenkomsten zijn verlengd of opnieuw ingekocht zodat zorgcontinuïteit is geborgd		Per 1-4-2022
2.	Contractmanagement: voortgangsgesprekken tijdig en volledig gevoerd, regie op incidentmanagement (regionaal en bovenregionaal). Bovenregionale aanbieders zijn verdeeld over de jeugdzorgregio's. Regio's met het grootste aandeel zijn aangewezen als accounthoudende regio. Twente is voor 4 aanbieders accounthoudende regio en verzorgt alle benodigde activiteiten bovenregionaal/landelijk en is verantwoordelijk voor early warning trajecten indien van toepassing.	Ieder kwartaal wordt met 17 regionale aanbieders voortgangsgesprekken gevoerd Alle activiteiten voortvloeiend uit het VNG accounthouderschap worden tijdig en zorgvuldig gedaan	Ieder kwartaal wordt met 17 regionale aanbieders voortgangsgesprekken gevoerd Alle activiteiten voortvloeiend uit het VNG accounthouderschap worden tijdig en zorgvuldig gedaan
3.	Data-geïnformeerd werken: doortonwikkeling Twentse Monitor Sociaal Domein en organiseren van reflectiekamers met gemeenten en aanbieders.	De Twentse Monitor Sociaal Domein is in overleg met diverse gebruikers doorontwikkeld. Ieder kwartaal worden de cijfers geactualiseerd en geanalyseerd.	Kennispunt Twente is de partner voor gebruik van data ten behoeve van het Zorglandschap. Gebruikers van gemeenten en aanbieders kunnen snel en eenvoudig de Twentse Monitor raadplegen voor diverse doeleinden.

Overzicht van baten en lasten

OZJT (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente	101.498	1.381.913	1.280.415
Bevoorschotting Maatregelhulp/beschikbaarheidsvoorzieningen	531.727	531.727	0
Gemeentelijke bijdrage	**633.225**	**1.913.640**	**1.280.415**

6. Veilig Thuis Twente

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	Bestuurscommissie OZJT
Programmamanager	M.J.H. van Zon

Inleiding

Veilig Thuis Twente is voor de regio Twente het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en heeft een stevige plek ingenomen in de zorgketen in Twente. De samenwerking met de 14 gemeenten verloopt prettig. De instroom van zaken is in 2019 door de implementatie van de verbeterde meldcode met 32% gestegen. Ook in 2020 lag de instroom van meldingen op dit hogere niveau en dat is ook de verwachting voor 2022. De voorliggende beleidsbegroting is gebaseerd op de wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis organisaties en de maatwerk taken zoals deze, in afstemming met de 14 gemeenten, zijn belegd bij Veilig Thuis Twente (VTT). Door de forse stijging van de instroom vanaf 2019 (adviezen de meldingen) had VTT over 2019 en eerste kwartaal 2020 een grote wachtlijst opgebouwd. In 2020 hebben een aantal bijsturingsmaatregelen plaats gevonden om te komen tot een toekomstbestendig VTT. Nu we in de basis op orde zijn zullen we ons in 2022 verder richten op de borging van deze aanpassingen en hopen daarmee de enorm hoge werkdruk te normaliseren.
Daarnaast worden in deze programmabegroting enkele belangrijke en nieuwe ontwikkelingen voor 2022 beschreven.

Speerpunten

Veilig Thuis Twente heeft zich ten doel gesteld alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te stoppen en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid te borgen.

1. "Kwaliteit op tijd". VTT stelt zich ten doel haar maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. Eén van de belangrijkste speerpunten in 2022 blijft dan ook het wachtlijstvrij werken. VTT voldoet aan de wettelijke taken en termijnen en aan de onderling afgesproken maatwerktaken. VTT kan sinds 1 januari 2021 met de beschikbare en uitgebreide personeelsformatie de instroom van nieuwe adviezen, meldingen en verzoeken voor onderzoeken binnen de gestelde wettelijke termijn oppakken en afhandelen.

2. Doorontwikkeling samenwerking in de keten met name op straf en zorg. VTT ziet in 2021 op verzoek van politie en de 14 gemeenten haar rol in de Tijdelijk Huisverboden uitgebreid. Ook de samenwerking met het Veiligheidshuis, expertise centrum mensenhandel, politie, reclassering en justitie in zaken stalking en ZSM zaken, zal verdere doorontwikkeling vragen.

3. In 2020 zijn de VT organisaties, als proef, van start gegaan met een chat functie. Dit om de toegankelijkheid in tijden van Corona gemakkelijker te maken. Er wordt veel gebruik gemaakt van deze chatfunctie en lijkt een waardevolle toevoeging voor VT. Deze chatfunctie zal naar verwachting richting 2022 verder uitgebreid worden.

4. Daarnaast vragen de doorlopende ontwikkelingen betreffende de samenwerking lokaal, de regionale en landelijke ontwikkelingen aandacht en inzet van VTT. Te denken valt aan de mogelijke veranderingen in de jeugdbeschermingsketen die in de landelijke politiek op de agenda staat.

5. Voor 2022 heeft VTT zich ten doel gesteld de ISO 9001 certificering te behalen.

6. Het adequaat functioneren van VTT binnen de aangepaste GR, naast de GGD, het OZJT en Kennispunt.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
"Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente-Veilig Thuis Twente" herijkte versie d.d. febr. 2018	Managers Overleg OZJT	09-03-2018

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

- Veilig huis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: " Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te

borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. "Kwaliteit op Tijd":

- Wachtlijstvrij te werken en voldoende flexibiliteit (buffer) op te bouwen die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen, of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken én de wettelijke doorlooptijden te behalen.
- Binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden te werken.

Dit betreft de volgende taken:

- De wettelijke taken van veilig Thuis
- De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".
- De taken die voortvloeien uit de vastgestelde PDC's en de aangepaste werkprocessen, in goede samenwerking met de 14 gemeenten uitvoeren.
- De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de SKJ registratie, 24 uurs inzet vertrouwensarts, ISO certificering.

Daarnaast vragen de volgende ontwikkelingen in 2022 extra aandacht en inzet:

a) doorontwikkeling van het scholingsplan t.b.v. deskundigheidsbevordering medewerkers om te voldoen aan de kwaliteitseisen die het Rijk en de Inspecties aan ons stellen.
b) visie op voorlichting in de regio Twente ontwikkelen én implementeren, in samenhang met het programma "Geweld hoort nergens Thuis".
c) doorontwikkeling KMS (certificering ISO 9001).
d) doorontwikkeling samenwerking in de keten, waaronder doorontwikkeling van het informatieknooppunt en een MDA ++ aanpak, samen met o.a. het Zorg en Veiligheidshuis Twente (ZVH-T), stalking, tijdelijk huisverbod.
e) goede aansluiting bij de ontwikkelingen (landelijk als regionaal) in de jeugdbeschermingsketen.
f) het adequaat functioneren in de nieuwe constellatie als gevolg van Twente Vooruit (veranderopdracht Regio Twente).

Hoe gaan we dit doen?

- Om onze wettelijke- en maatwerktaken te kunnen realiseren heeft VTT haar werkprocessen in 2020, in afstemming met de lokale teams van de gemeenten efficiënter ingericht. Deze werkprocessen zijn samengevat in de Producten en Diensten Catalogus (PDC's) van VTT. Daarnaast is VTT van generalistisch werken naar meer specialistisch werken overgegaan en wordt er intern strak gemonitoord op in-, door- en uitstroom van adviezen en meldingen om wachtlijstvrij en binnen de wettelijke termijnen te blijven werken. Deze werkwijzen worden in 2021 doorontwikkeld en geborgd. Dit zal ook in 2022 zo zijn, zodat we structureel en toekomstbestendig aan onze maatschappelijk opdracht voldoen en kwaliteit op tijd kunnen leveren.
- Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten.
- Samenwerking met lokaal wordt jaarlijks op drie niveaus geëvalueerd (uitvoerend, management en bestuurlijk).
- Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren.
- Organisatorisch en formatief goed op orde blijven op in de teams, expertfuncties (voorlichting, gedragswetenschappers en vertrouwensartsen) en op managementniveau door gestructureerde en aangepaste vergadercycli. Mogelijkheden tot permanente werving onderzoeken en kort cyclisch te sturen op kwantiteit en kwaliteit.
- Verdere aansluiting vinden bij het programma "Geweld hoort nergens Thuis" zoals dat in de Regio uitgerold wordt/is. Voor een betere samenhang en samenwerking m.b.t. de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de regio Twente. Medewerkers VTT met aandachtsgebieden op verschillende inhoudelijke thema's sluiten aan bij activiteiten/werkgroepen/voorlichting.
- Informatieknooppunt en MDA++ aanpak VTT en ZVH-T middels de werkgroep door ontwikkelen met als doelstelling de samenhang en samenwerking verder te borgen tussen de Straf en Zorg keten in de regio Twente.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Wachtlijstvrij werken	VTT werkt vanaf december 2020 wachtlijstvrij	VTT werkt wachtlijstvrij
2.	Werken binnen de landelijke vastgestelde doorlooptijden op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie op elke binnen gekomen melding (binnen 5 werkdagen) en het uitvoeren van de vervolgdiensten van VTT (binnen 10 weken.	VTT behaalt in 75% van de meldingen de vastgestelde termijn van 5 werkdagen op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie en in 80% van de zaken de termijn van 10 weken op vervolgdiensten	Op alle meldingen is binnen 5 werkdagen een veiligheids-taxatie uitgevoerd" En op 95% van vervolgdiensten wordt binnen 10 weken afgerond
3.	Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten	Alle PDC's zijn geschreven en zullen gedurende 2021 doorontwikkeld worden	Borging van alle processen en PDC's
4.	Samenwerkingsafspraken 14 gemeenten Twente en VTT zijn 1x per jaar geëvalueerd, aangescherpt en geactualiseerd. Knelpunten zijn, ook op uitvoeringsniveau besproken en opgelost	Evaluaties VTT met 14 gemeenten loopt. Vertaling naar uitvoeringsniveau vraagt blijvend aandacht	Samenwerkingsafspraken worden doorlopend geëvalueerd en geactualiseerd, naar de laatste ontwikkelingen en afspraken.
5.	Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren.	In 2021 start met periodiek terugkerende traingingsmodulen t.b.v. uitbreiden en verdiepen van onze expertise en onderhouden van beroepsregistratie	Doorlopend faciliteren en uitvoeren
6.	Informatieknooppunt VTT-VHT is ingericht. Aanpak MDA++ door ontwikkelen	Aanpak MDA++ is in oprichting. Samenwerking op meerdere onderdelen straf en zorg wordt doorontwikkeld	MDA++ is ingericht en gepositioneerd. Uitbreiding samenwerking met verschillende ketenpartners Straf en Zorg loopt.
7.	Borging kwaliteitsmanagement systeem/ Borging certificering ISO 9001	Inventarisatie en nulmeting KMS voor certificering. Eind 2021audit ronde voor behalen certificering ISO 9001	Certificering behalen, doorontwikkeling en borging KMS.

Overzicht van baten en lasten

Veilig Thuis Twente (bedragen in €)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Veilig Thuis Twente	2.426.521	5.592.750	3.166.229
Gemeentelijke bijdrage	**2.426.521**	**5.592.750**	**3.166.229**

7. Domein Leefomgeving

Domein directeur mr. J.W.C Aalders a.i.

Inleiding

Domein Leefomgeving is het faciliterende domein voor de programma's Sociaal economische structuurversterking, Belangenbehartiging en Recreatieve voorzieningen. In domein Leefomgeving zetten we samen met ondernemers en onderzoeks- en onderwijsinstellingen de schouders onder het versterken van de sociaaleconomische structuur van Twente. Aansturing vindt plaats vanuit Twenteboard, een Triple Helix -bestuur (met de uitvoeringsorganisatie Twente Board Development) met een strategische en regisserende rol.

We hebben in Twente een uitstekende basis voor ons hightech innovatie-ecosysteem ontwikkeld. De onderwijsinstellingen zoals Universiteit Twente, Saxion en ROC leveren talent en toepassingen van hoogwaardige kennis. Twente is koploper op het gebied van start ups (talent starter). Onze trotse inwoners hebben techniek in hun genen, hebben bewezen te kunnen innoveren (ons textielverleden) en het arbeidsethos van de Twentenaar is tot ver in de Randstad bekend. Het ondernemerschap is goed ontwikkeld met een aantal sterk internationaal werkende bedrijven. De regio is een mix van aantrekkelijk stedelijk gebied met kernen in het groen, met een regio dekkend recreatief routenetwerk, veelzijdig cultureel aanbod en hoogwaardige verblijfsaccommodaties. Twente is verbonden met enkele majeure logistieke assen.

Ondernemend Twente versterkt de werkgelegenheid. Onderwijzend en onderzoekend Twente leveren talent en toepassing van kennis. Overheden faciliteren. Daarnaast is de samenwerking met de provincie Overijssel, het Rijk, waterschappen en maatschappelijke partners onmisbaar, evenals samenwerking met ons omliggende (internationale) regio's. Versterking van de sociaaleconomische structuur is voor Twente van groot belang om een economisch sterke en daarmee gepaard gaande gezonde en welvarende regio te behouden en te blijven, waar het goed wonen, werken en recreëren is.
Ook de lobbyactiviteiten in Den Haag en Brussel leveren een belangrijke bijdrage aan het behalen van de Twentse doelen. Regio Twente heeft om die reden vertegenwoordigingen in Den Haag en Brussel. De Twentse lobby is ingebed in de Overijsselse/Oost-Nederlandse lobby. Door de samenwerking op de schaal van Oost-Nederland krijgt de boodschap van Twente meer gewicht en raakt Twente beter gepositioneerd richting Den Haag en Brussel. De samenwerking met Duitsland is van groot belang voor het versterken van de regionale economie van Twente. De concrete samenwerking met Duitsland en in het bijzonder Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen – is van belang om grensbelemmeringen weg te nemen.

Regio Twente exploiteert de recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Daarnaast onderhoudt Regio Twente recreatieve Twentse fietspaden, diverse route-systemen voor fietsen, wandelen, mountainbiken en paardrijden. Deze voorzieningen zijn gericht op zowel de inwoner van Twente als op de toerist. Met name het netwerk van de fietspaden en de kwalitatief hoog aangeschreven routesystemen in Twente vormen voor de toerist een belangrijk criterium om Twente te kiezen voor een (korte) vakantiebestemming. Door deze activiteiten zetten we samen in op het versterken van de innovatiekracht, investeren in optimale bereikbaarheid, creëren van hoogwaardige woon- en werkmilieus en een goed sociaal-cultureel klimaat.

7.1 Programma Sociaal Economisch sterk Twente

Programmamanager drs. S.L. van der Steen

Inleiding

In 2020 is een nieuwe samenwerkingsvorm van de 3O's (Triple Helix) gestart die de (toekomstige) uitdagingen voor de sociaal economische structuurversterking van Twente gezamenlijk, snel en met daadkracht oppakt en uitvoert via het bijeenbrengen van talent, bedrijven en kapitaal. Een belangrijke stap voor Twente! Samen met onderwijs en ondernemers kunnen we de ambities die we hebben op gebied van sociaal economische structuurversterking beter waarmaken.

In Twente zijn we goed in slimme dingen bedenken en maken. Twente is een belangrijke motor van de Nederlandse kenniseconomie. Innovatief ondernemerschap wordt hier omarmd. De Twentse maakindustrie, met baanbrekende hightech bedrijven, biedt oplossingen voor maatschappelijke opgaven en sociale innovatie op veel terreinen. Denk aan de agrarische sector, zorg, energie en mobiliteit. Twente heeft de ambitie om een groene technologische topregio te zijn, en heeft daar ook de ingrediënten voor in huis. Maar dit kan alleen bereikt worden als we nauw samenwerken met het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid. Want alleen als we elkaars kennis en kunde optimaal inzetten en benutten, kunnen we gezamenlijk successen gaan boeken voor Twente. Daarom was het nodig om een nieuwe, effectievere organisatiestructuur in te richten voor de 3O samenwerking, gericht op strategische agendering, slagkracht, signalering/monitoring, branding en lobby, en borging op kwaliteit en effectiviteit van de samenwerkingsstructuur en -agenda. Waarbij samenwerking op het regionale niveau plaatsvindt vanuit een gezamenlijke integrale visie en strategie.

Business vanuit Twenteboard:

- Behouden en versterken economisch ecosysteem (door investeren in de basisinfrastructuur).
- doorontwikkeling economie aan de hand van de 4 actielijnen Agenda voor Twente.
- uitvoeren investeringsprogramma's (Regiodeal, Agenda voor Twente) en ontwikkelen van nieuwe.

Speerpunten

In 2022 zetten wij ons in voor:

- Versterken van de samenwerking in Twente ten behoeve van sociaal economische structuurversterking en positionering van Twente.
- Initiëren en faciliteren van cross-overs ten behoeve van een kansrijk en gezond Twente.
- We bouwen aan vitale coalities op basis van heldere en uitvoerbare opdrachten (vanuit het Triple Helix-bestuur) als route naar maatschappelijk effect.
- Faciliteren van gezamenlijke investeringsagenda's en de Regio Deal.
- Inbrengen innovatiekracht in regionale advisering.
- (Inter)nationaal profileren van de Twentse economie.
-

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Samenwerkingsagenda Regio Twente 2017-2020	Algemeen bestuur	November 2017
Agenda voor Twente 2018 - 2022	Bestuurscommissie AvT en Twente Board	Mei 2017
Kansen in Overijssel	Provincie	Juni 2018
Regio Deal Twente Groen technologisch Topcluster	Rijk, Provincie en Regio	Juli 2019
Wij zijn Twente – visie Vrijetijdseconomie	PHO VTE	December 2015
Programma Gastvrij Overijssel 2020-2023	Gastvrij Overijssel	Maart 2016
Marketing Visie Toerisme Twente 2022	Gastvrij Twente	Oktober 2017
Bestuursopdrachten samenwerkingsdossiers sociaal economisch sterk Twente	Div bestuurlijke gremia	Jaarlijks vastgesteld of herijkt
Omgevingsagenda Oost-Nederland	Rijk en Provincies (ondersteund door Regio)	Verwacht in 2020
Omgevingsvisie Overijssel	PS	April 2017
Euregiovisie 2030	EUREGIO	2019
Logistieke Draaischijf Twente	DB en GS	Juni 2012

Meerjarenprogramma Goederenvervoer en Logistiek	GS	November 2017
Binnenhavenvisie Twentekanalen 2017-2030	5 havengemeenten	Najaar 2017
Mobiliteits- en bereikbaarheidsagenda Twente 2017	PHO Mobiliteit	Maart 2017
Lobbyagenda Twente	PHO Belangenbehartiging	Juni 2017
Samenwerkingsagenda Oost-Nederland – Münsterland	DB	December 2018
Regionale Energie Strategie	Gemeenten, Waterschappen en Provincie	Concept RES vastgesteld in 0220. Wordt gewerkt aan RES 1.0.
Rapport naar Afvalloos Twente 2030	Door 14 gemeenten	April 2013
Meerjaren uitvoeringsagenda werkplein Twente	PHO Arbeidsmarkt	Jaarlijks
Startdocument Twents fonds voor vakmanschap / Projectplan 2019-2022	Stuurgroep	Januari 2019
De Twentse Belofte	Stuurgroep voortijdig schoolverlaters / PHA	2016
Leren en werken, jaarplan 2022	Stuurgroep Leren en Werken	Verwacht maart 2022
Strategische Arbeidsmarktagenda 2020-2025	Portefeuillehoudersoverleg Arbeidsmarkt	September 2020
Strategie Twente Board 2020 - 2024	Twenteboard	September 2020

Verantwoordelijkheid van Besluitvorming in	**Bestuurscommissie Agenda van Twente/ Portefeuillehoudersoverleg Economische zaken/ Portefeuillehoudersoverleg Arbeidsmarkt/ Portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie/ Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit**

Wat willen we bereiken?
Een regio met een sterk vestigingsklimaat, sterke arbeidsmarkt, goede bereikbaarheid, toekomstbestendige duurzame regio, sterke vrijetijdseconomie en sterke public affairs en lobby.

Hiervoor hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Versterken economische ontwikkeling van Twente en het waarborgen van een duurzame high tech regio met een waardevolle leefomgeving door middel van een Triple Helix aansturing en uitvoering.
2. Het versterken van de toeristische sector, die bijdraagt aan het borgen van een vitale high tech regio en van positieve invloed is op het vestigingsklimaat.
3. Het beheer van fondsen uit de oude investeringsagenda Agenda van Twente 2008-2017.
4. Werken aan een positionering van Twente als groen technologisch topcluster.
5. Een betere en meer flexibel werkende regionale arbeidsmarkt, waarbij we de regionale arbeidsmarktpartijen (Overheid, Ondernemers, Onderwijs) stimuleren in samenwerking aan regionale oplossingen voor vraag- en/of aanbod- knelpunten (tekorten en overschotten).
6. Verbeteren van de bereikbaarheid voor mensen en goederen door het oplossen van de infrastructurele knelpunten t.b.v. regionaal economische structuurversterking, optimale bereikbaarheid en een concurrerend investerings- en vestigingsklimaat in Twente.
7. Twente wil zich de komende jaren verder ontwikkelen tot concurrerende logistieke hotspot tussen de Noordzeehavens en het achterland.
8. Het faciliteren van de uitvoering van de Regio Deal.
9. Het aantrekken van nieuwe bovenregionale en internationale bedrijven. Het faciliteren van bedrijven die willen uitbreiden en/of verankeren in Twente. Match-making van (internationale) bedrijven en instellingen.
10. Sociaal economische structuurversterking van Twente door het ontwikkelen van aansprekende projecten binnen de vier actielijnen van de Agenda voor Twente.

Hoe gaan we dit doen?
- We beheren de gezamenlijke investeringsagenda's en geven uitvoering aan de Regio Deal
- We vertalen sociaaleconomische vraagstukken naar regionale schaal met en tussen overheden, onderwijs en onderzoeksinstellingen, ondernemers en organisaties;
- We adviseren strategisch op regionale, Overijsselse, nationale en internationale schaal;
- We behartigen het Twentse belang op provinciaal, Nederlandse, Euregionale en Europese schaal op basis van onderling afgestemde inhoudelijke agenda's;
- We organiseren relatiebijeenkomsten en ontmoeten partners in Nederland, Duitsland en Europa: o.a. werkbezoeken van Tweede Kamerleden en bewindspersonen, de European Week of Regions and Cities in Brussel;
- De sociaal-economische agenda wordt aangestuurd vanuit een Triple Helix-bestuur, met daarin vertegenwoordigers van overheden, ondernemers en onderzoeks- en onderwijsinstellingen.
- We bouwen aan vitale coalities op basis van heldere en uitvoerbare opdrachten (vanuit het Triple Helix-bestuur) als route naar maatschappelijk effect.

Met welke verbonden partijen gaan wij het samen doen?

Innovatiefonds Twente B.V.
Als onderdeel van oude Agenda van Twente is in 2014 het Innovatiefonds Twente gestart. Het fonds heeft tot doel innovatie van groeiende en grotere Twentse MKB-ondernemingen in de topsector High Tech Systems & Materials (HTSM) mogelijk te maken door geldleningen of participaties. Het fonds is 100% eigendom van Regio Twente en Regio Twente is enig aandeelhouder. OostNL is fondsbeheerder en ontvangt hiervoor beheervergoeding. We zijn 2019 een onderzoek gestart naar de toekomst van ons fonds en de mogelijkheid om het onder te brengen in een ander fonds.

Oost NL N.V.
OostNL is fondsbeheerder van het Innovatiefonds Twente. Regio Twente is aandeelhouder in OostNL.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Faciliteren van het overleg van Twente Board bestuur	10	10
2.	Faciliteren van inhoudelijke themabijeenkomsten op gebied van sociaal economische structuurversterking	9	9
3.	Uitgave Twente Index	1	1

Wat gaat het kosten?

Sociaal economisch structuur versterking (Bedragen in €)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Sociaal Economisch structuur versterking	119.167	1.877.911	1.758.744
Gemeentelijke bijdrage	**119.167**	**1.877.911**	**1.758.744**

Agenda van Twente (bedragen in €)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Agenda van Twente	100.000	100.000	0
Gemeentelijke bijdrage	**100.000**	**100.000**	**0**

7.2 Programma Belangenbehartiging

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in Programmamanager	Dagelijks bestuur op advies van Portefeuilleberaad Belangenbehartiging mr. J.W.C Aalders

Inleiding

Om de rol en positie van Twente in het (inter)nationale krachtenveld te versterken, werken we aan een sterk netwerk, duurzame relaties en een effectieve lobby. Waar mogelijk treden we op als landsdeel Oost. We faciliteren de (inter)nationale ambities van onze regionale partners. In Europees verband zoeken we samenwerking met andere regio's en nemen we deel aan Europese netwerken. Met de transitie naar een triple helix samenwerkring, richt de lobbyagenda zich op realisatie van de strategie van de Twente Board. Daarbij is aandacht voor die zaken die niet in 3O-verband worden opgepakt, maar wel aandacht verdienen vanuit Twente.

Speerpunten

De 4 actielijnen van de Agenda voor Twente staan centraal en de focus ligt op de impactportfolio's genoemd. Daarmee richten we ons op We richten op ons daarmee op de volgende hoofdpunten:

- Ondernemerschap & Innovatie, met als doel versterken (regionale) economie.
- (Grensoverschrijdende) arbeidsmarkt en talent aantrekken/behouden.
- Verbeteren bereikbaarheid en vestigingsklimaat voor talent en bedrijven.
- Duurzaamheid en circulaire economie (energietransitie, circulaire economie en kringlooplandbouw).

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Agenda voor Twente	Bestuurscommissie AvT	Mei 2017
Samenwerkingsagenda Oost-Nederland - Münsterland	Dagelijks bestuur	December 2018
Samenwerkingsagenda Regio Twente	Algemeen bestuur	November 2017
Lobbyagenda Twente	PB Belangenbehartiging	April 2019
Kansen in Overijssel	Provincie Overijssel	Juni 2018
Regio Deal Twente Groen technologisch Topcluster	Rijk, Provincie, Regio	Juli 2019
Strategie Euregio 2030	EUREGIO	Verwacht in 2020
Th!nk East: Programmatische aanpak 2021 - 2024	BO Th!nk East	Verwacht maart 2021
Strategische 3O-lobby agenda	Twente Board	verwacht Q1 2021
Strategie Twente Board 2020-2024	Twente Board	September 2020

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

Doelen die centraal staan zijn:

- Zorgdragen voor een goede positionering van de Twentse belangen vanuit de 3O-partners bij de provincie Overijssel, in Den Haag en in Brussel.
- Beïnvloeden inhoudelijke beleidsvoorbereiding en wet- en regelgeving zodat de ambities van Twente (beter) waargemaakt kunnen worden.
- Benutten mogelijkheden binnen nationale en Europese programma's door aantrekken van middelen (extern financiering) en deelname Twentse partijen in deze programma's en projecten.
- Versterken van internationale en grensoverschrijdende samenwerking, met focus op innovatie, economie, arbeidsmarkt en bereikbaarheid.

Hoe gaan we dit doen?
1. Uitvoeren van de strategische 3O-lobbyagenda Twente samen met ondernemers, onderwijs en mede-overheden;
2. Opstellen en uitvoeren van lobbydossiers op de prioritaire Twentse onderwerpen zoals benoemd in de 3O-lobbyaganeda en behartigen van de Twentse belangen bij andere overheden (provincie, Rijk, EU en grensoverschrijdend) op deze onderwerpen;
3. Zichtbaar maken van de lobbyinspanningen en -successen via het jaarverslag van Twente Board Development;
4. Verspreiding lobbybericht Haagsche Post, nieuwsbrief Bericht Brussel en via nieuwsberichten op de Regio Twente website en social media kanalen;
5. Faciliteren 3O-structureren voor het organiseren van de lobby vanuit Twente, o.a het organiseren van een 3O-lobbyoverleg (ondersteunend en bestuurlijk) ;
6. Afstemmen strategische lobbyagenda en lobbyacties met maatschappelijke partners, provincie Overijssel en regio's Zwolle en Cleantech;
7. Behartigen belangen van de prioritaire onderwerpen uit de Regio Deal Twente.
8. Voorbereiden, volgen en terugkoppelen van relevante Kamerdebatten en Kamerstukken;
9. Onderhouden van contacten met Kamerleden en stakeholders in Den Haag en stakeholders in Brussel en in Duitsland;
10. Organiseren/faciliteren van werkbezoeken en evenementen aan/in Twente en profileren van Twente bij evenementen in Den Haag, Brussel en over de grens in Duitsland;
11. Invullen schakelrol bij het verkennen van (Europese) subsidiekansen voor het realiseren van regionale opgaven;
12. Afstemmen Haagse lobbyactiviteiten met Twentse lobby in Brussel en de grensoverschrijdende lobby richting Duitsland (en vice versa)

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Input voor jaarrapportage Twente Board Development over lobbyactiviteiten en resultaten	1	1
2.	Strategische (dynamische) 3O-lobbyagenda met lobbyprioriteiten	1	1
3.	Het organiseren en faciliteren van 4 3O-lobbyoverleggen en 4 bestuurlijke overleggen	10	8
4.	Maandelijks lobbybericht Haagsche Post	10	10

Wat gaat het kosten?

Belangen behartiging (Bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Belangenbehartiging	43.504	533.137	489.633
Gemeentelijke bijdrage	**43.504**	**533.137**	**489.633**

7.3 Programma Recreatieve Voorzieningen

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	Dagelijks bestuur
Programmamanager	ing. J. Kloots

Inleiding

Regio Twente exploiteert de recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Daarnaast beheert en onderhoudt Regio Twente de recreatieve Twentse fietspaden en de diverse routesystemen voor fietsen, wandelen, mountainbiken, paardrijden en auto's. Deze voorzieningen zijn gericht op de Twentse inwoner en op de toerist en bieden volop gelegenheid tot ontspanning en beweging in een fraaie omgeving. Hierdoor dragen de parken, fietspaden en routes bij aan een gezond en vitaal Twente. Daarnaast vormen met name het netwerk van de fietspaden en de kwalitatief hoog aangeschreven routesystemen in Twente voor de toerist een belangrijk criterium om Twente te kiezen voor een (korte) vakantiebestemming.

Belangrijke ontwikkelingen waarmee Recreatieve Voorzieningen te maken heeft zijn:

- Financiële taakstelling ten aanzien van het rendement van de recreatieparken en de stijgende kosten van beheer en onderhoud.
- Het risico van het aanhouden van de coronapandemie, waardoor evenementen op de parken niet doorgaan, ondernemingen op de parken moeten sluiten, extra handhaving dient plaats te vinden en extra onderhoud als gevolg van sterk toegenomen gebruik van de parken, routes en fietspaden.
- Grote noodzaak tot permanente doorontwikkeling van routes voor met name wandelen en fietsen i.v.m. de "concurrentie" met andere gebieden . Overigens blijkt de bekendheid van Twente wel toe te nemen.
- Fors toegenomen areaal aan routes en daarmee toename van het onderhoud.

Speerpunten

Naast de reguliere exploitatie en het beheer zijn de speerpunten voor de komende jaren:

- Het op niveau houden van de routenetwerken voor fietsen, wandelen, paardrijden en mountainbiken en het zorgdragen voor een efficiënt beheer en een verbeterde digitale bereikbaarheid van de routes. Daarbij, voor zover mogelijk, gebruik maken van subsidies van derden en de samenwerking met de andere routebureaus in Overijssel en de Marketingorganisaties verstevigen. Daarnaast aanpassing van routes als gevolg van natuurbelangen.
- Conform het huidige beleid streven naar meer en breder gebruik van de recreatieparken (toename maatschappelijk rendement) en naar een verdere verbetering van de exploitatie van de recreatieparken. Dit uit te voeren door het huidige stringente bezuinigingsbeleid te handhaven en daarnaast te zorgen voor extra inkomsten uit pacht, activiteiten, evenementen en parkeren.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
KplusV: onderzoek inzake de toekomst van de recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Parken worden door Regio Twente geëxploiteerd (d.w.z. geen overdracht naar de markt) met daarbij een scherpe financiële taakstelling.	Algemeen bestuur	12 november 2014
Adviezen visitatiecommissie Regioraad	Algemeen bestuur	3 juli 2013
Rendementsverbetering recreatieparken Regio Twente	Dagelijks bestuur	december 2011

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

1. Stimuleren van een veilig en zo intensief mogelijk gebruik van de recreatieparken en de toeristische routenetwerken, te weten het wandel-, fiets- en paardrijnetwerk en de MTB-routes, alsmede de recreatieve fietspaden.
2. Het verbeteren van het financiële rendement van de recreatieparken Hier kort en bondig aangeven wat de maatschappelijke opgave is waaraan wordt gewerkt.

Hoe gaan we dit doen?

Recreatieparken
Regio Twente streeft naar meer bezoek aan de parken door deze voortdurend aantrekkelijker te maken voor het publiek en voert hiervoor nieuwe projecten en verbeteringen uit. Ook ligt de focus op een verdere verlaging van de uitgaven van de beheerkosten en een toename van de inkomsten (verbetering rendement). Hierbij worden alle mogelijkheden onderzocht en benut om er voor te zorgen dat het stopzetten van de provinciale exploitatiesubsidie (met een afkoopsom om het hierdoor ontstane exploitatietekort af te dekken) niet leidt tot verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de recreatieve infrastructuur. Probleempunt daarbij is wel, dat de budgetten voor beheer en onderhoud sterk onder druk staan door de stijgende kosten van inhuur en werkzaamheden/materialen. Ook zal het aanhouden van de coronapandemie leiden tot extra kosten en minder inkomsten.

De verhoging van de inkomsten geschiedt door meer evenementen op de parken te (laten) organiseren en door de vestiging van nieuwe bedrijven/pachters. In het oog springende werkzaamheden/ projecten voor 2021 zijn:

- Afronden van de planologische procedure/stikstofdiscussie (door derden) van het bungalowterrein op het Rutbeek en zo mogelijk de start van de aanleg.
- Realiseren van werkzaamheden ten behoeve van nieuwe pachters (Skydive op het Hulsbeek, camperparkeerplaats op het Lageveld).
- Binnenhalen van nieuwe pachters op het Hulsbeek, het Lageveld en het Rutbeek en meewerken aan de doorontwikkeling van de bedrijven op deze parken; laten herontwikkelen van het paviljoen door een ondernemer.
- Binnenhalen van extra evenementen, zo mogelijk in of direct aan het water.
- Versterking samenwerking met/aanjagen van initiatieven van scholen en verenigingen (vergroten maatschappelijk rendement).
- Benutten van het Lageveld als proeftuin voor civieltechnische oplossingen, uiteraard mits dit niet ten koste gaat van de dagrecreatie functie.
- Diverse projecten op de parken om deze aantrekkelijk te houden voor publiek, bv. het herinrichten van het Lageveld (bestemmingsplanwijziging), speelvoorzieningen op het Rutbeek en het Hulsbeek in en rondom het water.
- Samenwerken met gemeenten op het vlak van toezicht bij de recreatieparken.
- Onderhoudswerkzaamheden aan parken, routes en recreatieve fietspaden.

Routenetwerken
Getracht wordt de routes voortdurend aan te passen en deze steeds aantrekkelijker te maken voor het publiek. Hierbij ook letten op de veiligheids- en natuuraspecten. In dit kader periodieke inspecties van de routes i.v.m. verzekeringsvoorwaarden. Ook wordt een goed en adequaat beheer gevoerd en zal de website worden geactualiseerd en bijgehouden i.v.m. een goede digitale bereikbaarheid. Tevens zorgdragen voor goed kaartmateriaal. Bij het beheer van de fietspaden en de routes wordt de samenwerking met gemeenten en met de andere, relevante partijen waar mogelijk geïntensiveerd. Kansen op het vlak van inzet van personen 'met afstand tot de arbeidsmarkt' uit de diverse gemeenten worden zoveel als mogelijk benut.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.			
2.			
3.			
4.			

Overzicht van baten en lasten

Recreatieve voorzieningen (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Recreatieve voorzieningen	932.500	2.605.627	1.673.127
Gemeentelijke bijdrage	**932.500**	**2.605.627**	**1.673.127**

Taakstelling

In het saldo van Recreatieve Voorzieningen is een nog resterende taakstelling verwerkt van € 236.678. In 2013 heeft de Provincie Overijssel de jaarlijkse onderhoudsbijdrage afgekocht. Deze afkoopsom is gereserveerd. In verband met het vervallen van de jaarlijkse bijdrage moest Recreatieve Voorzieningen initieel totaal € 603.885 bezuinigen. Voor zover deze taakstelling niet wordt gerealiseerd wordt deze onttrokken aan de hiervoor ingestelde reserve Provinciale bijdrage. Maatregelen om te komen tot structurele invulling van de taakstelling zijn de parkeer inkomsten op de drie recreatieparken alsmede inkomsten uit evenementen en de verwachte erfpacht opbrengsten naar aanleiding van het te realiseren bungalow park op Het Rutbeek.

Totaal baten en lasten domein Leefomgeving

Leefomgeving totaal (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal Economisch structuur versterking	119.167	1.877.911	1.758.744
Recreatieve voorzieningen	932.500	2.605.627	1.673.127
Belangenbehartiging	43.504	533.137	489.633
Agenda van Twente	100.000	100.000	0
Totaal	**1.195.171**	**5.116.675**	**3.921.504**
Gemeentelijke bijdrage	1.195.171	5.116.675	3.921.504

8. Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	Dagelijks bestuur
Domein directeur	S. Engbers, RC, Msc.

Inleiding

De maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in wet- en regelgeving hebben een grote impact op ons werk. Op welke wijze we de complexe opgaven die op ons afkomen oppakken, hoe we dit doen vergt andere sturing en inzet van mensen en middelen. De technologische ontwikkelingen veranderen onze omgeving in een exponentieel groeiend tempo. Dit biedt kansen die benut en vertaald moeten worden naar onze diverse bedrijfsvoeringsprocessen.

Speerpunten

- De veranderopdracht en ondersteuning daarop. Ook na besluitvorming zal de implementatie onze inzet vragen.
- HRM: ontwikkelen van medewerkers van Bedrijfsvoering met aandacht voor eigenaarschap en leiderschap, juiste mensen aan de juiste tafel voor de opgave. We benaderen vragen en werken aan maatschappelijke opgaven vanuit meerdere invalshoeken.
- HRM: We willen dat de medewerkers van Regio Twente duurzaam inzetbaar zijn; we willen dat medewerkers met plezier, gezond en competent naar het werk gaan, nu en in de toekomst.
- Informatiemanagement: de wereld om ons heen verandert in een snel tempo en om dit bij te benen moeten we investeren in informatiemanagement.
- Financiën: meer digitaliseren. Een optimale P&C cyclus die aansluit bij behoefte management en bestuur en aansluit bij de majeure opgaves.
- Integrale samenwerking organisatie breed. Belangrijk is dat de partner vertrouwen in Bedrijfsvoering heeft en zaken ook durft los te laten en Bedrijfsvoering in de lead laat zijn. Bedrijfsvoeringstaken worden centraal uitgevoerd waar mogelijk en decentraal waar nodig.
- Continue verbeteren van processen en een resultaatgerichte, effectieve en efficiënte bedrijfsvoering hebben.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Controleverordening en Controleprotocol Regio Twente	Algemeen bestuur	6 maart 2020
Financiële verordening Regio Twente	Algemeen bestuur	31 oktober 2018
Risicomanagement en weerstandsvermogen	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Fraude beheerssystematiek en –analyse Regio Twente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Nota afschrijving en rente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Treasurystatuut Regio Twente	Algemeen bestuur	11 november 2015
Interne controleplan Regio Twente	Algemeen Bestuur	20 oktober 2014
Organisatieverordening (waarin opgenomen financieel statuut)	Algemeen bestuur	29 juni 2009
Gemeenschappelijke Regeling Regio Twente	Raden, colleges van B&W en burgemeesters Twentse gemeenten	Oorspronkelijk in 1994. Laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2016
Programmabegroting	Algemeen bestuur	Jaarlijks voor 15 april

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

- Een minder kwetsbare automatiseringsomgeving.
- Meer data gedreven werken.
- Relatiemanagement als overall communicatie strategie hanteren.

- Inzicht hebben in de gevolgen van COVID-19 in relatie tot de manier van werken zoals kantoor versus thuis.
- Rechtmatig inkopen, Regio Twente houdt zich aan de wettelijke kaders.
- Medewerkers stimuleren en uitdagen om het beste uit zichzelf te halen, op de korte en lange termijn.
- Een verbeterde samenwerking tussen interne partners en bedrijfsvoering in de nieuwe GR aan de hand van het A3 model, welke samen wordt ingevuld.
- Als organisatie zowel procesmatig als financieel in control zijn.

Hoe gaan we dit doen?

HRM

- HR beleid en instrumenten inzetten die leidinggevenden en medewerkers ondersteunen in het beste uit zichzelf te halen.
- Een lerende en stimulerende werkomgeving creëren waarin de medewerker de verantwoordelijkheid en regie neemt voor zijn eigen werkplezier. Met als resultaat vitale medewerkers die energiek en met plezier naar hun werk gaan en de kwantiteit en kwaliteit leveren die Regio Twente nodig heeft.

Inkoop en aanbesteding

- Continue trainen/opleiden van inkopers.
- Contractregistratie- en beheer systematisch borgen en monitoren.
- Op basis van spendanalyses verbeteringen doorvoeren en op basis van deze gegevens stuurinformatie genereren die gebruikt kan worden om rechtmatig en doelmatig in te kopen.

Informatiemanagement/data gedreven werken

- ICT omgeving verder beveiligen en door ontwikkelen door o.a.: conform de eisen uit de BIO de SIEM/SOC in gebruik te nemen, mobile device management voor alle apparaten in gebruik te nemen, role based access invoeren voor rechtenbeheer op bestands- en applicatieniveau en afspraken te maken met leveranciers van SaaS applicaties voor back-up en recovery.
- Integraal Informatiemanagementbeleid implementeren en borgen voor de organisatie. Meer data gestuurd werken waarbij betrouwbaarheid van data, beschikbaarheid ervan en veiligheid ervan centraal staan. Passend bij de organisatie.
- Innoveren van werkprocessen. Met behulp van informatietechnologie het ontwikkelen van (financiële) rapportages en dashboards.
- Applicatiebeheer centraal in de organisatie wegzetten.
- Kennisniveau van communicatieprofessionals vergroten op het gebied van datagedreven werken en relatiemanagement. Deze thema's toevoegen aan het startdocument dat wordt gehanteerd bij een nieuwe opdracht. Vaker een nulmeting bij de start en de communicatie strategie en werkwijze aanpassen op basis van verkregen data.

Werkomgeving

- Het herzien van het Nieuwe Werken door het opstellen van een analyse van de veranderende behoefte van de wijze van werken na COVID-19 en deze vertalen naar adviezen hoe de werkomgeving optimaal ingericht kan worden.
- De huisvesting in het Twentehuis passend maken/houden aan de behoefte van de Gezondheids-GR.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Vastgesteld calamiteitenplan/uitwijkplan	Nog niet aanwezig	Aanwezig
2.	SIEM/SOC	Nog niet in gebruik	In gebruik
3.	Backup/recovery en uitwijk afspraken	Nog geen afspraken met alle SaaS leveranciers	Met alle SaaS leveranciers afspraken.
5.	Contractmanagementsysteem	Niet volledig	Nieuw contractmanagement systeem in gebruik

Overzicht van baten en lasten

Bestuur & Ondersteuning (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	686.082	8.465.993	7.779.911
Mutaties reserves	45.000	38.000	-7.000
Gemeentelijke bijdrage	**731.082**	**8.503.993**	**7.772.911**

Conform besluit van het algemeen bestuur werd voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking. De algemene reserve is bij de jaarstukken 2019 voor € 100.000 gevuld. Daarom is in deze begroting in lijn met uitgangspunten van het algemeen bestuur weer een post onvoorzien geraamd van € 45.000 met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

8.1 Beleidsindicatoren BBV

Regio Twente voert overhead activiteiten uit voor gemeenten en derden. Denk hierbij onder anderen aan coalities die overhead activiteiten uitvoeren zoals Twentse Kracht en het IT-platform. Om een reëel beeld te geven van de overhead percentage van Regio Twente worden de overhead baten gesaldeerd met de lasten en vervolgens gedeeld door de totale lasten.

Indicator	Begroting 2022	Begroting 2021
Formatie in fte per 1.000 inwoners	0,59	0,55
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 23,92	€ 24,27
Externe inhuur als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	7,88%	8,01%
Overhead in % van totale lasten	24,20%	13,89%

Tabel 2 Beleidsindicatoren

De stijging van de overhead indicator wordt volledig veroorzaakt doordat de totale lasten van de begroting 2022 met ca. € 40 mln. zijn afgenomen in vergelijking met de totale lasten in de primaire begroting van 2021. Dit wordt volledig veroorzaakt doordat in de begroting van 2022 het aandeel van de werkzaamheden die Regio Twente uitvoert voor de gemeenten in het kader van de maatregelhulp en beschikbaarheidsvoorzieningen met ca. € 40 mln. is afgenomen. Voor deze activiteit ontvangt Regio Twente geen overheadbijdrage van de gemeenten.

8.2 Overzicht van de kosten van overhead

Het is wettelijke voorgeschreven dat de overhead apart wordt gepresenteerd. Deze wordt inzichtelijk gemaakt door deze centraal te begroten op taakveld 0.4. Overhead bevat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Sinds de begroting van 2018 onderscheiden wij hierin 2 categorieën:

1. Generieke overhead. Dit is de indirecte overhead. Met andere woorden, alle kosten van de ondersteunende taken binnen de zogenaamde PIOFJACH-functies.
2. Specifieke overhead. Dit is de directe overhead. Met andere woorden, dit is de programmaoverhead (zowel in de basistaken als in de coalitions of the willing) en betreft alle kosten van leidinggevende en ondersteunende functies die binnen de programma's zijn georganiseerd.

Omschrijving (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	452.328	7.836.510	7.384.183
Specifieke overhead (Programma-overhead)	2.217.909	7.890.434	5.672.525
Totaal	**2.670.237**	**15.726.944**	**13.056.707**

9. Coalitions of the Willing

Binnen Regio Twente wordt in verschillende allianties van gemeenten en Regio Twente-organisatie op verschillende ondersteunende werkprocessen samengewerkt. In dit hoofdstuk worden deze samenwerkingen beschreven.

9.1 Agenda voor Twente

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	**Bestuurscommissie Agenda van Twente**
Programmamanager	**A. Diepeveen**

Inleiding

Het investeringsprogramma Agenda voor Twente zet in op het ontwikkelen van kansrijke, regionale en aanvullende projecten die inspelen op de actuele economische ontwikkelingen en maatschappelijke uitdagingen. Naast een sterk technologisch cluster is een vitale arbeidsmarkt een belangrijk speerpunt. Talent is schaars en de uitdaging neemt toe om het talent te binden en boeien aan Twente. Dat kan onder andere door een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Sinds de start van het programma in 2018 is middels een aantal grotere projectmatige ontwikkelingen een impuls gegeven aan innovatie in de zorg, digitalisering, aantrekken, behoud en scholing van talent, kringlooplandbouw en recycling van textiel. In het laatste jaar van het programma is afronding van deze projecten, ten minste binnen de kaders van de Agenda voor Twente van belang. Het gaat dan om borgen van de resultaten op de lange termijn, delen van de ervaringen en lessons learned en om verankering van de ontwikkelingen in de regionale economie. Naast het borgen van resultaten van projecten en andere activiteiten van het programma, is een speerpunt om met gemeenten en de partners in de Triple Helix - inmiddels vorm gekregen in nieuwe samenwerking in Twente Board - de sociaaleconomische structuurversterking voor de periode na 2022 concreet vorm te geven.

Speerpunten

Vier actielijnen van de Agenda voor Twente, met speciale aandacht voor urgente ontwikkelingen, zoals vitale arbeidsmarkt en circulaire economie

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Agenda voor Twente 2018 - 2022	Bestuurscommissie AvT (Twentse gemeenten)	Mei 2017

Wat willen we bereiken?

Sociaal economische structuurversterking van Twente door het ontwikkelen van aansprekende projecten binnen de vier actielijnen van de Agenda voor Twente. Aanjagen van samenwerking 3-Os en vernieuwende initiatieven op regio-brede relevante ontwikkelingen. Dit in samenwerking met de partners in de basisinfrastructuur, die het ecosysteem van de regio vorm geven.
Zichtbaarheid geven in de regio, en daarbuiten van de projecten die reeds lopen in de Agenda voor Twente en resultaten daarvan delen en benutten om van te leren en voor vervolgactiviteiten.

Hoe gaan we dit doen?

- De uitvoering is inmiddels onder gebracht bij Twente Board, en wordt gezamenlijk ter hand genomen met het investeringsprogramma Agenda voor Twente.
- Programmaleiders gaan per actielijn aan de slag met het Triple helix werkveld, met gebruik maken van beoordelingscommissie en bijbehorende activiteiten op gebied van communicatie en monitoring.
- Initiëren, agenderen, meewerken aan regio-brede (nieuwe) maatschappelijke uitdagingen, economische kansen, trends en/of ontwikkelingen waaronder digitalisering en duurzaamheid.
- Actieve samenwerking zoeken, aangaan en onderhouden met regionale partners van de 3-Os.
- Bestuurlijk, ambtelijk en operationeel overleg en bijeenkomsten in diverse samenstellingen.
- Adequate informatievoorziening, zichtbaarheid en verantwoording naar gemeentelijke partners in Agenda voor Twente.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Bijeenkomsten innovatietafels, commissies, basisinfrastructuur	20	20
2.	Agenda voor Twente event (met partners)	0	1
3.	Voortgangsrapportages (gecombineerd met Regio Deal Twente 'Investeren in Twente'	2	2
4.	Update Agenda (in combinatie met Regiodeal)	8	8

Overzicht van baten en lasten

Agenda voor Twente (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Agenda voor Twente	3.903.953	3.903.953	0
Gemeentelijke bijdrage	**3.903.953**	**3.903.953**	**0**

9.2 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Verantwoordelijkheid van	**Bestuurlijk Overleg Ontwikkelagenda**
Besluitvorming in	**Colleges van B & W**
Programma adviseur	**R. Kippers**

Inleiding
Het programma eindigt conform afspraak op 1-1-2022.

Speerpunten
Afronden projecten en samenwerkingsafspraken.

Overzicht van baten en lasten

Netwerkstad Twente bedragen in €	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Netwerkstad Twente	150.000	150.000	0
Gemeentelijke bijdrage	**150.000**	**150.000**	**0**

9.3 Kennispunt Twente

Verantwoordelijkheid van en besluitvorming in	Bestuurdersoverleg Kennispunt Twente
Programmamanager	drs. I. Bakker

Inleiding

De komende jaren wil Kennispunt Twente zich verder ontwikkelen tot het onderzoeksbureau voor de Twentse gemeenten, gemeentelijke samenwerkingsverbanden en voor aan de gemeenten gelieerde organisaties. Kennispunt Twente richt zich op alle domeinen die voor gemeenten en de regio Twente van belang zijn. Kennispunt Twente kent een werkprogramma waarin inspanningen voor het algemeen belang van de deelnemende gemeenten en Twente zijn opgenomen. Regio Twente is de gastheer van Kennispunt Twente. Kennispunt heeft echter een onafhankelijke positie om kritisch en onafhankelijk onderzoek en advies te kunnen garanderen. De komende jaren wordt nagegaan of en onder welke omstandigheden Kennispunt Twente een basistaak binnen deze GR kan worden.

Kennispunt Twente onderhoudt nauwe contacten met Twentse gemeentelijke organisaties en met de regio op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau en participeert in vaste samenwerkingsverbanden en gelegenheidscoalities. Intensieve samenwerking met regionale, provinciale en landelijke kennisinstituten als de UT, Saxion en VNG/VNG Realisatie, CBS en PBL draagt bij aan het optimaliseren van de kennispositie van en de productontwikkeling voor de gemeenten.

Speerpunten

- Opschaling van vraagstukken en synergie creëren
Er zijn veel overlappende vragen en thema's voor gemeenten en de regio. Voor onderbouwd en vernieuwend beleid is er behoefte aan een samenhangend aanbod van kennis- opschaling van vraagstukken naar een inter- en bovengemeentelijk niveau. Voor eenduidige beleidsonderbouwing is hierbij verdere uniformering en standaardisatie van werkprocessen en (regionale) harmonisatie van definities en operationalisaties op kerngebieden van belang, evenals verdergaande bundeling in dataverzameling, -verwerking en ontsluiting.

- Ondersteuning bij datagedreven en databedreven werken
Gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden ondersteunen in datagedreven werken en databedrevener worden.

- Verbinden en signaleren
Kennispunt Twente wil de gemeenten ook pro-actief met advies kunnen bijstaan. Het kan hierbij gaan om trends en ontwikkelingen die landelijk spelen en ook van belang zijn voor Twente en om verdieping op eigen onderzoek en statistiek.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursovereenkomst Kennispunt Twente 2017-2020	Colleges van gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo en dagelijks bestuur Regio Twente	DB 15 december 2016

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?
Kennispunt Twente stelt zich ten doel de kennispositie van de gemeenten in Twente en de regionale samenwerking in Twente te versterken door hoogwaardige sturingsinformatie te leveren.
We zijn dichtbij en zijn in onze werkzaamheden complementair aan gemeenten. Bestuur, management en beleidsmedewerkers van Twentse gemeenten en van de samenwerkende gemeenten in de regio kunnen met deze kennis richting bieden en beleidskeuzes beter funderen. We willen het aanspreekpunt zijn voor kennis, informatie en data en een betrouwbare partner zijn voor onderzoek en datagebruik. We leveren informatie en kennis die gebruikt worden bij het ontwikkelen en evalueren van beleid. We bouwen kennis op, borgen deze en maken deze toegankelijk.

We willen de kennispositie van de Twentse gemeenten verder versterken door ze beter te laten aansluiten op landelijke kennis, hun lerend vermogen te vergroten en meer focus op gedeelde maatschappelijke opgaven te krijgen.

Hoe gaan we dit doen?
Door het leveren van data- en informatie- en kennisproducten en innovatietoepassingen waardoor partners sneller betere informatie tot hun beschikking hebben. Daarnaast zetten we in op advies en kennisoverdracht om onze kennis en informatie deelbaar te maken en actief over te dragen.

We gaan daarnaast verder met gecoördineerd kennis opbouwen voor de gemeenten en de regio. Dit doen we onder meer door in te zetten op een Regionale Schakelfunctie om de regionale behoeften meer te verbinden en beter aan te laten sluiten op het nationale kennislandschap. We gaan de gemeenten in samenwerking met de Twentse School op maat ondersteunen bij datagedreven werken en databedreven worden. We willen gezamenlijk tot kaders komen om AVG kennis voor de gemeenten verder te brengen en eenduidig toepasbaar handzaam te maken.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Opdrachtgevers beoordelen de kwaliteit en relevantie voor besluitvorming van de producten van Kennispunt Twente positief; Klanttevredenheid is hoog.	≥7,5	≥7,5
2.	Het aantal lopende projecten in een jaar met twee of meer opdrachtgevers groeit en het aantal coalities waarin Kennispunt Twente als partner samenwerkt groeit.	15 projecten en 10 coalities	18 projecten en 14 coalities

Overzicht van baten en lasten

Kennispunt Twente bedragen in €	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Kennispunt Twente	1.829.651	1.829.651	0
Gemeentelijke bijdrage	**1.829.651**	**1.829.651**	**0**

9.4 Milieu, Duurzaamheid en Afval

Verantwoordelijkheid van	**Portefeuillehouders overleg Milleu, Duurzaamheid en Afval**
Besluitvorming in	**Colleges van B & W**
Programmamanager	**drs. S.L. van der Steen**

Inleiding
We gaan door met het realiseren van de ambitie Afvalloos Twente 2030. Daarnaast wordt, samen met stakeholders, steeds meer invulling gegeven aan de landelijke opgave circulaire economie 2050 (o.b.v. het Nationaal Grondstoffenakkoord). We gaan door met de uitvoering van de Regionale Energie Strategie Twente (RES) in de periode nu tot 2030 en van 2030 tot 2050 (o.b.v. het Nationaal Klimaatakkoord).

Speerpunten
- Meer focus, draagvlak en uitvoering projecten Circulaire Economie in Triple Helix-verband, in samenwerking met de tafel Duurzaamheid en Circulaire Economie van de Agenda voor Twente.
- Uitvoering geven aan de RES Twente en daar waar het zinvol is een verbinding zoeken met de Triple Helix.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Samenwerking MDA 2020-2024	PHO MDA/gemeenten	2016
Rapport Naar Afvalloos Twente 2030	PHO MDA/gemeenten	2013
Regionale Energie Strategie Twente	Twentse gemeenten/waterschappen /provincie	2019
Regiodeal Twente	Twentse gemeenten, Rijk en provincie	2019
Agenda voor Twente (2018-2022)	Twentse gemeenten/Twente Board	2017

Wat willen we bereiken?

1. Uitvoering van het Landelijk Afvalstoffenakkoord.
2. Uitvoering van het landelijk Klimaatakkoord, specifiek gericht op de Regionale Energie Strategie.

Hoe gaan we dit doen?

1. Bijdragen aan acties en projecten in 3O-verband in het kader van Afvalloos Twente en Circulaire Economie.
2. Het opstellen van de RES-Twente 1.0 die wordt vastgesteld door alle volksvertegenwoordigers van gemeenten, provincie en waterschap. Daarna toewerken naar de RES 2.0 en uitvoering geven aan de RES 1.0.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Bestuurlijke overleggen MDA	6	6
2.	Ambtelijke overleggen Milieu, Duurzaamheid en Afval	12	12
3.	Diverse overleggen RES	Nader te bepalen	Nader te bepalen

Overzicht van baten en lasten

Milieu, Duurzaamheid en Afval bedragen in €	Baten	Lasten	Saldo
Milieu, Duurzaamheid en Afval	90.000	90.000	0
Gemeentelijke bijdrage	**90.000**	**90.000**	**0**

.

9.5 Twentse Kracht

Verantwoordelijkheid van	**Kring van gemeentesecretarissen**
Besluitvorming in	**Dagelijks bestuur/ Colleges van B & W**
Programma coördinator	**A. Asma**

Inleiding
Een belangrijke ontwikkeling in 2021 is de transitie van Regio Twente naar de gemeente Enschede. Daarnaast is een belangrijke pijler de doorontwikkeling van Twentse Kracht. We gaan terug naar de basis waar staan we voor, welke missie en visie hebben we en welke producten passen daarbij. De thematiek welke speelde op het moment van oprichting van het platform is op dit moment niet meer aan de orde of in mindere mate waardoor het platform hierin moet meebewegen door zich te richten op de thema's die op dit moment spelen. Zo blijven we aansluiten bij trends op de arbeidsmarkt en nog veel belangrijker: bij de wensen en behoeften van de deelnemende organisaties.

Speerpunten
Doorontwikkeling Twentse Kracht i.s.m. alle deelnemende organisaties, transitie naar gemeente Enschede, vormgeven nieuwe website, aanbesteding online trainingen opzetten, Arbeidsmarktanalyse analyseren (i.s.m. Kennispunt), op basis daarvan Arbeidsmarktcommunicatie vormgeven, Twentse School professionaliseren (financieel en inkoopproces), Traineeship

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Voorstel op- en inrichting Platform Werken voor de Twentse Overheid	Kring van gemeentesecretarissen	29 oktober 2014
Evaluatie Twentse Kracht	Kring van gemeentesecretarissen en Regiegroep	27 oktober 2016
Notitie Doorontwikkeling Twentse Kracht	Kring van gemeentesecretarissen en Regiegroep	30 januari 2018

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?
Een heldere missie en visie formuleren in zeer nauwe samenwerking met alle deelnemende organisaties. Vanuit hier willen we bereiken om hierbij passende producten en diensten aan te bieden die passen bij de toekomstige ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt bij de Twentse overheden.

Hoe gaan we dit doen?
Er is een werkgroep Doorontwikkeling geformeerd welke bestaat uit P&O-ers uit de deelnemende organisaties. Daarnaast zijn er korte lijnen met de Kring van secretarissen en de Regiegroep Twentse Kracht. Op 21 januari 2021 staat een eerste sessie Doorontwikkeling op het programma welke begeleid wordt door twee interne procesbegeleiders. De huidige diensten van het platform zijn:

Vacature uitwisseling
Het platform Twentse Kracht biedt de deelnemende organisaties de gelegenheid op de site www.twentsekracht.com haar vacatures, klussen en projecten aan de samenwerkende organisaties kenbaar te maken. Dit draagt bij aan interne mobiliteit en helpt onderling taakstellingen te vervullen.

Twentse School
De Twentse school biedt, in nauwe samenwerking met de deelnemende organisaties, trainingen en workshops aan. Trainingen die direct bijdragen aan mobiliteit en flexibele en duurzame inzetbaarheid én trainingen gericht op de professionele en werkinhoudelijke ontwikkeling. Vanwege Corona bieden we nu ook online trainingen aan via GoodHabitz.

Regionale mobiliteits- en ontwikkeling bevorderende activiteiten
Het platform Twentse Kracht faciliteert mobiliteits- en ontwikkeling bevorderende activiteiten. Deze activiteiten worden jaarlijks afgestemd op de behoeften van de deelnemende organisaties.

Trainees 2019-2021
Twentse Kracht werkt steeds nauwer samen met de trainees; zij vormen een onderdeel van onze nieuwsbrief en zij voeren regelmatig flying trainee opdrachten voor ons uit. In september 2021 start een nieuwe groep trainees (2021-2023).

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Deelnemers Twentse School (exclusief GoodHabitz)	549	1000
2.	Bezoekers website	137.180	150.000
3.	Vervulde vacatures door internen	66	50
4.	Leden nieuwsbrief	704	750

Overzicht van baten en lasten

Twentse Kracht bedragen in €	Baten	Lasten	Saldo
Twentse kracht / Twentse School	374.147	374.147	0
Traineeship Twentse Overheid	614.257	614.257	0
Gemeentelijke bijdrage	**988.404**	**988.404**	**0**

9.6 IT-Platform

Verantwoordelijkheid van	**Kring van gemeentesecretarissen**
Besluitvorming in	**Dagelijks bestuur/ Colleges van B & W**
Programmamanager	**R. Graziano**

Inleiding

Overheden hebben te maken met zowel mondiale als landelijke uitdagingen. Lokale applicaties worden naar verwachting meer en meer in "de Cloud" geplaatst (Software As A Service). Gevolgen voor de lokale IT is dat met name werkplek/device beheer overblijft en dat hiervoor veilige, snelle en betrouwbare verbindingen met de Cloud beschikbaar komen. Privacy vraagstukken (mede vanuit AVG) vragen veel aandacht en informatieveiligheid wordt steeds belangrijker waarbij lokale overheden de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) als leidraad hanteren, ondersteund door VNG/IBD. Maatschappelijke trends zijn een uitdaging voor zowel grote als kleine overheidsorganisaties. Denk hierbij aan vergrijzing, netwerksamenleving, inwoner participatie alsmede aandacht voor dienstverlening aan kwetsbare groepen. Ook (nieuwe) wetgeving zorgt voor veel IT aanpassingen, denk o.a. aan de invoering van de omgevingswet vanaf 2022, de nieuwe Archiefwet, de Wet Open Overheid en de Wet digitale overheid.

Speerpunten

Om al deze uitdagingen aan te kunnen, blijft samenwerking het sleutelwoord. De bestaande Twentse IT-samenwerking biedt reeds een moderne (veilige, snelle, betrouwbare) basis infrastructuur om deze uitdagingen te lijf te gaan. Daarbij is het van belang om nauw samen te werken t.a.v. ontwikkelingen van VNG Realisatie in het kader van de Gemeentelijke Gemeenschappelijk Uitvoering (GGU) en "Samen Organiseren" (o.a. Common Ground, NLX, Haven, GGI). Deze ontwikkelingen zijn van toepassing bij alle lokale overheden, waardoor ook hier regionale samenwerking loont; via onder andere kennisdeling, regionale proeftuinen en gezamenlijke implementaties.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
SSNT Uitvoeringsagenda 2018, een veranderagenda: omvorming programma naar uitvoering via Twentse Kracht, IT-platform Twente en Platform directeuren en hoofden bedrijfsvoering Twente	Kring van gemeentesecretarissen	30 mei 2018
Samenwerkingsovereenkomst IT Platform Twente	Platform Directeuren en Hoofden Bedrijfsvoering	28 november 2020

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?

IT platform Twente past in de doelstelling van een bredere regionale samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering, om hoge kwaliteit van dienstverlening te kunnen blijven realiseren tegen lagere kosten en verminderde kwetsbaarheid. Doel van het platform is dat de diverse gezamenlijke regionale IT voorzieningen van alle aangesloten organisaties op praktische en daadkrachtige wijze worden ondersteund, voor en door medewerkers van aangesloten organisaties. In het IT platform zijn gezamenlijke producten, diensten en thema's op het vlak van informatisering & automatisering (I&A) ondergebracht.

Hoe gaan we dit doen?

- Het platform voert regie over de diverse gezamenlijke regionale IT voorzieningen van alle aangesloten organisaties.
- Infrastructureel betreft dit een gezamenlijk innovatieve regionaal en landelijk gecombineerde basis IT-voorziening. Het gaat om ons eigen Regionaal Data Netwerk Gemeenten RDNG, gekoppeld aan het landelijke GGI Netwerk van VNG en via GGI Cloud afspraken aangesloten op een gefedereerd identiteitsmanagement-systeem (GRIP), welke noodzakelijk is voor regionaal Single Sign-On. Deze combinatie, aangevuld met ons regionaal knooppunt/digikoppeling, maakt de basisinfrastructuur van de zogenoemde Twentecloud compleet en biedt daarmee de veilige regionale backbone om onze overgang naar "de cloud" te faciliteren en te vergemakkelijken. Hiermee is ook de technische basis gelegd om

eenvoudiger, veiliger en goedkoper met Twentse collega's in elkaars informatiesystemen samen te werken, of dit nu "cloud" of nog "on-premise" c.q. lokale systemen betreft.

- Onze regionale basis infrastructuur is aangesloten op de landelijke IT voorzieningen, zoals GGI en Common Ground ontwikkelingen van VNG, waar naar verwachting de komende jaren meer en meer landelijke/centrale applicaties voor beschikbaar komen. We werken daarbij samen met VNG realisatie, waardoor we relevante thema's kunnen oppakken met de landelijk ontwikkelde en beschikbaar gestelde kennis en producten.

Indicatoren		Huidig niveau 2021	Ambitie niveau 2022
1.	Hoofdovereenkomst van de samenwerking tussen nieuwe gastheerorganisatie Gemeente Enschede en de Twentse overheden, inclusief een geaccordeerde meer-jaren begroting	Versie uit 2019, welke in 2021 aangepast wordt	Overeenkomsten ondertekend door alle deelnemers met de nieuwe gastheerorganisatie met vastgestelde begroting 2022-2026
2.	Opgestelde regionale architectuurprincipes	Opdracht van regionaal Platform Bedrijfsvoering om actuele doelen IT Platform op te stellen en aansluitend met een afvaardiging van deelnemende organisatie de regionale architectuurprincipes te actualiseren	Hernieuwde doelen IT Platform Twente, alsmede de daar uit voortvloeiende regionale architectuur-principes op- en vastgesteld
3.	Doorontwikkeling Regionale Basis IT infrastructuur	Onderzoek RDNG3.0, test DSO aansluitingen, vervolg "on-boarding" alle deelnemers op de TwenteCloud	Moderne, veilige snelle, betrouwbare regionale basis IT infrastructuur
4.	Bredere samenwerking informatievoorziening c.q. regionale i-trajecten	Inventarisatie mogelijke samenwerking op enkele gemeentelijke domeinen en duurzame toegankelijkheid van informatie (o.a. via e-depots	Regionaal georganiseerde kennisdeling t.a.v. de gemeentelijke en landelijke informatievoorziening en duurzame toegankelijkheid van informatie.

Overzicht van baten en lasten

IT-Platform bedragen in €	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
IT-Platform	793.169	793.169	0
Gemeentelijke bijdrage	**793.169**	**793.169**	**0**

9.7 Toezicht en kwaliteit

Zie voor beleidsinhoudelijke toelichting het beleidsprogramma OZJT.

Overzicht van baten en lasten

Toezicht en Kwaliteit bedragen in €	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Toezicht en kwaliteit	96.875	96.875	0
Gemeentelijke bijdrage	**96.875**	**96.875**	**0**

9.8 Mobiliteitslab

Zie voor beleidsinhoudelijke toelichting het beleidsprogramma OZJT.

Overzicht van baten en lasten

Mobiliteitslab bedragen in €	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Mobiliteitslab	132.500	135.500	0
Gemeentelijke bijdrage	**132.500**	**132.500**	**0**

10. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen (gesaldeerd: lasten en baten).

Algemene dekkingsmiddelen bedragen in €	Begroting 2022
Gemeentelijke bijdrage	35.287.191
Treasury	41.128-
Totaal	**35.246.063**

Tabel 3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

11. Specificatie herkomst baten en besteding lasten

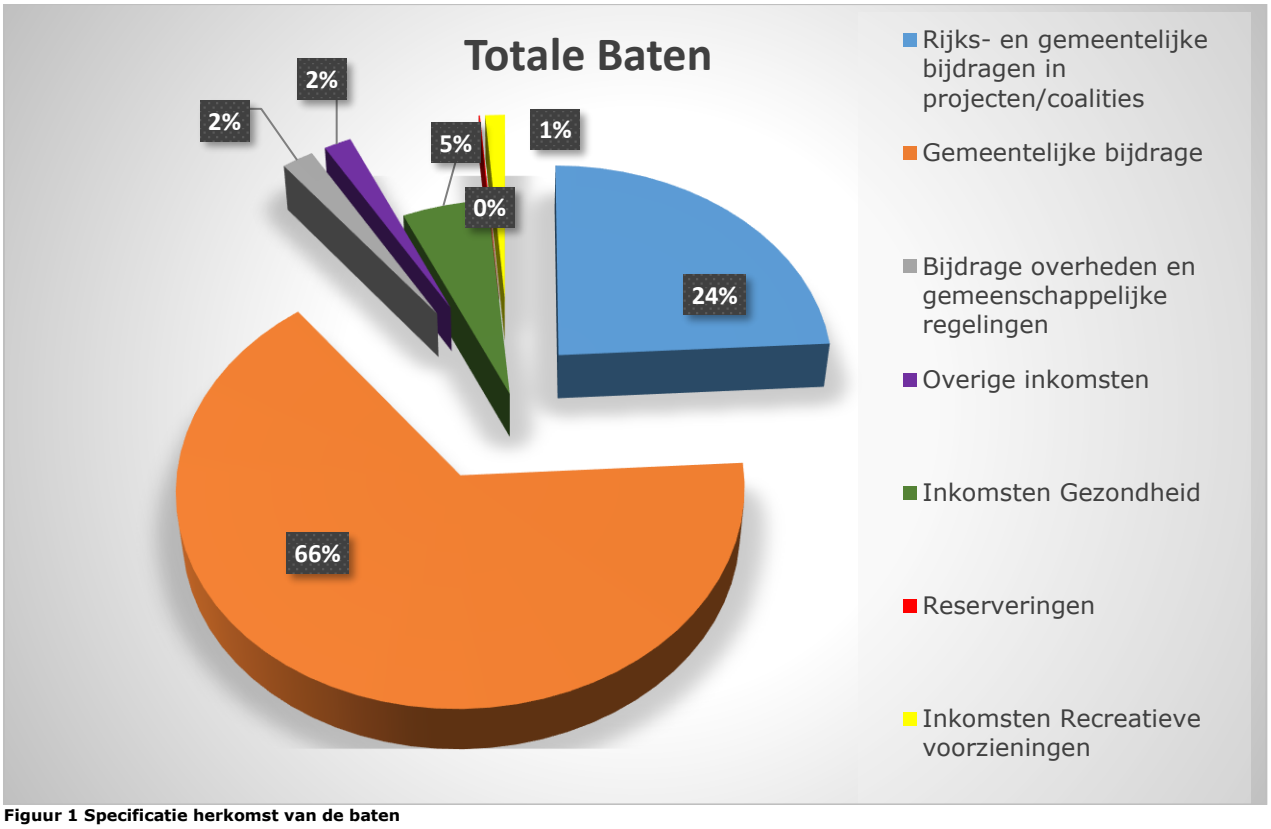

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten

Baten	Bedrag in €	Categorisering
Bijdrage overige Overheid	729.630	Bijdrage overheden en gemeenschappelijke regelingen
Bijdrage Provincie Overijssel	182.262	Bijdrage overheden en gemeenschappelijke regelingen
Bijdrage van gemeenschappelijke regelingen	192.448	Bijdrage overheden en gemeenschappelijke regelingen
Doorbelastingen	23.630	Overige inkomsten
Doorberekening personeel	340.207	Overige inkomsten
Forensische Geneeskunde opbrengsten	715.057	Inkomsten Gezondheid
Gebouwen, terreinen en voertuigen	-	Overige inkomsten
Inspectie en Hygiëne opbrengsten	1.064.776	Inkomsten Gezondheid
Overige inkomsten	559.222	Overige inkomsten
Rente	27.754	Overige inkomsten
Reserveringen	45.000	Reserveringen
Rijksbijdrage Seksuele Gezondheid	932.765	Inkomsten Gezondheid
TBC opbrengsten	56.197	Inkomsten Gezondheid
Vaccinatie opbrengsten	118.483	Inkomsten Gezondheid
Rijks- en gemeentelijke bijdragen in projecten/coalities	12.993.485	Rijks- en gemeentelijke bijdragen voor projecten/coalities
Gemeentelijke bijdrage	**35.287.192**	Gemeentelijke bijdrage
Inkomsten Recreatieve voorzieningen	680.726	Inkomsten recreatie
Eindtotaal	**53.948.835**	

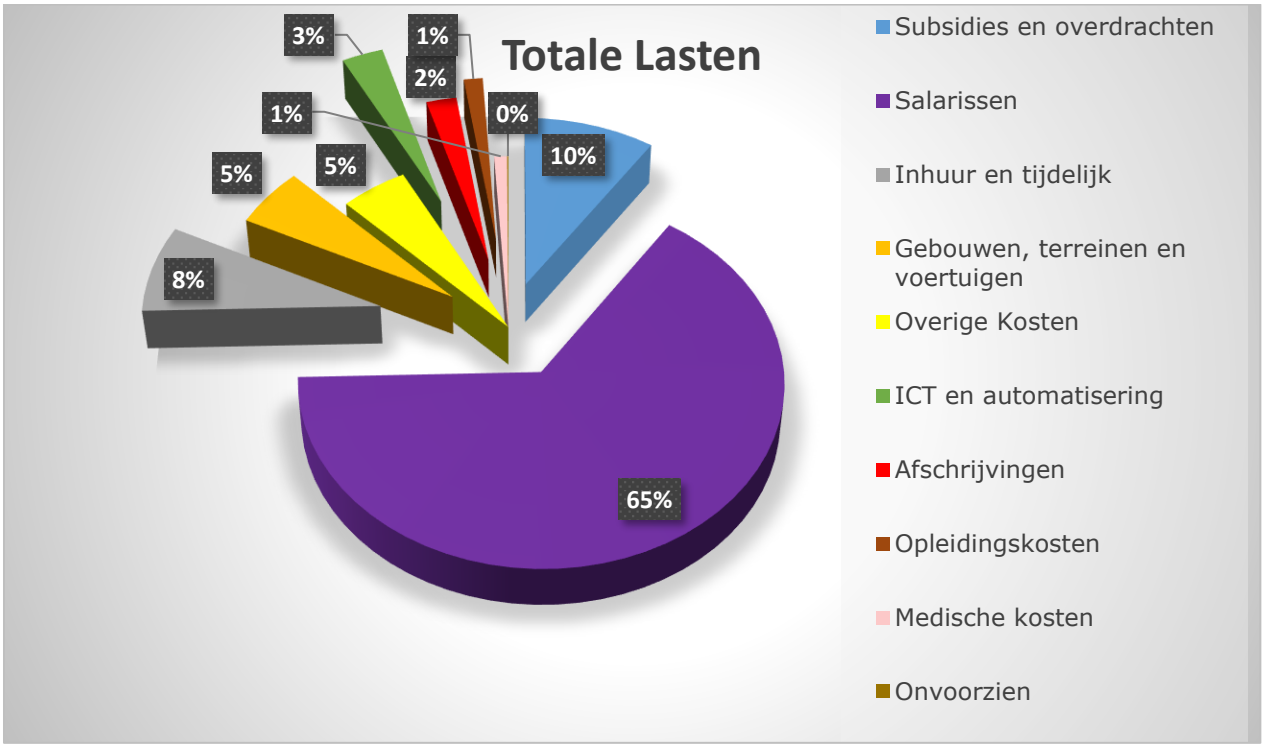

Figuur 2 Specificatie besteding lasten

Lasten	Bedrag in €	Categorisering
Afschrijvingen	1.183.201	Afschrijvingen
Doorbelastingen	487.333	Overige kosten
Dotaties reserves	38.000	Overige kosten
Dotaties voorzieningen	94.244	Overige kosten
Gebouwen, terreinen en voertuigen	2.842.743	Gebouwen, terreinen en voertuigen
ICT	1.650.045	ICT en automatisering
Inhuur en tijdelijk	4.163.721	Inhuur en tijdelijk
Medische kosten	496.543	Medische kosten
Onvoorzien	45.000	Onvoorzien
Opleidingskosten	744.983	Opleidingskosten
Overige kosten	1.532.452	Overige kosten
Recreatie	371.970	Overige kosten
Rente	68.882	Overige kosten
Salarissen en overige vergoedingen	35.135.470	Salarissen
Subsidies en overdrachten	5.094.248	Subsidies en overdrachten
Eindtotaal	**53.948.835**	

12. Paragrafen

De programmabegroting bevat de volgende paragrafen:
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Financiering
6. Rechtmatigheid

Evenals in voorgaande jaren stelt het algemeen bestuur voor het begrotingsjaar 2021 kaders vast om zijn controlerende kaderstellende taak en het budgetrecht uit te kunnen voeren. Deze paragrafen vormen gezamenlijk dat instrument. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

12.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Kader risicomanagement

De wetgeving en het beleid van Regio Twente voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:
- Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV art. 9, 11 en 26);
- De financiële verordening Regio Twente;
- De "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Weerstandsvermogen

Berekening ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Als we dit doen, dan komen we uit op een ratio van **0,8**. De ratio bevindt zich hiermee onder de door het algemeen bestuur vastgestelde gewenste norm van 1,0 maar wel binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 – 1,0. Aangezien de ratio onder de norm zit betekent het dat positieve saldi in de jaarrekeningen dienen te worden toegevoegd aan het eigen vermogen totdat de afgesproken norm is bereikt.

Ratio Weerstandsvermogen Regio Twente		
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	€	3.057.635
Benodigde weerstandscapaciteit (B)	€	3.760.867
Ratio weerstandsvermogen (A/B)		**0,8**

Tabel 4 Ratio Weerstandsvermogen

Vergelijking met de begroting van 2021

In relatie tot de begroting van 2021 stijgt het weerstandsvermogen met 0,2. Dit heeft te maken met het toevoegen van het positieve jaarrekeningresultaat van 2020 aan de egalisatiereserves. Daarnaast heeft de actualisatie van de risico's geleid tot een lichte daling van het benodigde weerstandscapaciteit in vergelijking met de begroting van 2021.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 3,1 mln. en bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Bij veel overheidsorganisaties is sprake van 'beklemde' bestemmingsreserves. Deze worden gecorrigeerd op de weerstandscapaciteit. Als 'beklemde' reserves niet als beschikbare weerstandscapaciteit worden gezien is dit van invloed op de weerstandsratio. Bij Regio Twente zijn enkele bestemmingsreserves als 'beklemd' geoormerkt. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook de reserves in het kader van Coalition the Willing activiteiten worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Hieronder treft u overzicht van alle reserves en wordt inzichtelijk gemaakt welke reserves onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Verwacht saldo 2022	Onderdeel van weerstandscapaciteit
Algemene reserve Regio Twente	100.000	Ja
Resultaat Agenda van Twente	4.748.670	Nee. Beklemd
Bestemmingsreserve Modernisering Twentehuis	780.851	Ja
Totaal Algemene Reserves	**5.629.521**	
Reserve Bedrijfsvoering	397.651	Ja
Totaal reserves domein Bedrijfsvoering	**397.651**	
Egalisatiereserve Leefomgeving	209.770	Ja
Reserve vervanging en vernieuwing	123.701	Nee, beklemd
Reserve werkplaats HB	67.343	Nee, beklemd
Reserve stimulering Recreatie & Toerisme	124.728	Ja
Provinciale reserve recreatieve voorzieningen	701.753	Nee, beklemd
Reserve herplaatsing personeel	-	Ja
Totaal reserves domein Leefomgeving	**1.227.295**	
Egalisatiereserve Gezondheid	908.036	Ja
Egalisatiereserve SOA Poli	121.963	Ja
Totaal reserves domein Gezondheid	**1.029.999**	
Egalisatiereserve OZJT	159.550	Ja
Totaal reserve OZJT	**159.550**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255.085	Ja
Totaal reserve Veilig Thuis Twente	**255.085**	
Reserve Kennispunt Twente	323.099	Nee, beklemd
Reserve Netwerkstad	102.581	Nee, beklemd
Reserve Milieu, duurzaamheid en Afval	41.392	Nee, beklemd
Totaal reserves Coalition of the willing	**467.072**	
Totaal reserves	**9.166.713**	

Tabel 5 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Samengevat komt het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit (niet zijnde beklemd) neer op:

Domein	Weerstandscapaciteit
Algemene reserve	€ 100.000
Egalisatie reserve Modernisering Twentehuis	€ 780.851
Egalisatie reserve Gezondheid	€ 1.029.999
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering	€ 397.651
Egalisatie reserve Leefomgeving	€ 334.498
Egalisatiereserve OZJT	€ 159.550
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	€ 255.085
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 3.057.635**

Benodigde weerstandscapaciteit (B)
De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt afgerond in totaal € 3,8 mln. en wordt bepaald door het inventariseren van risico's. Hieronder treft u een specificatie van de door Regio Twente geïnventariseerde risico's inclusief kans bepaling en financieel gevolg (impact). De kans impact analyse geldt conform de "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen" niet voor investeringen.

Omschrijving risico	Risicowaarde (Kans X Impact)	Kans	Impact
Algemene reserve			
Het risico dat programma exploitatietekorten niet opgevangen kunnen worden in de de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende ICT infrastructuur	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het optreden van een grootschalige datalek (informatie-beveiliging), hack e.d.	€ 105.000	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het optreden van een kleinschalige datalek (informatie-beveiliging), hack e.d.	€ 26.250	Waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Overig: Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude e.d.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Overig: Het risico op verlies van inkomsten van onderhuurders	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
	€ 348.750		
Egalisatie reserve Modernisering Twentehuis			
Afwaardering activa m.b.t. verbouw twentehuis i.v.m. aflopen contract (risico kan pas per maart 2023 optreden)	€ 779.617	Is wel eens voorgekomen	> € 500.000
	€ 779.617		
Egalisatie reserve Gezondheid			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en ziekteverzuim langdurig)	€ 315.000	Zeer waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt (incl. artsentekort)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Hoog ziekteverzuim JGZ specifiek en GGD breed wat leidt tot productieverlies en tijdelijke vervanging	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende ICT infrastructuur	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op datalekken	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Noodzaak tot verhuizing / verbouwing CB locaties als gevolg van onder andere wijzigende bestemmingsplannen (betreft allemaal huurlocaties)	€ 52.500	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op wegvallen project opbrengsten en opbrengsten tarief taken	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Frictiekosten ten gevolge van de veranderopdracht binnen de GGD door verandering van de organisatieinrichting	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op wegvallen opbrengsten SOA poli	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
	€ 1.192.500		
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en ziekteverzuim langdurig)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten moeten worden gemaakt door krapte op de arbeidsmarkt	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het Risico op verandering in wet- en regelgeving	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het Risico op onvoldoende bekostiging/vergoeding ondersteuning coalitie taken	€ 45.000	Onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Overig: Het risico op aanbestedingsprocedure Bedrijfsvoering	€ 45.000	Onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Overig: Investeringen applicaties	€ 52.500	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
IT/ Het risico dat Microsoft eenzijdig de voorwaarden van de cloudomgeving aanpast.	€ 105.000	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
	€ 457.500		
Egalisatie reserve Leefomgeving			
Sociaal economisch sterk Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en ziekteverzuim)	€ 52.500	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op wegvallen van dekking t.b.v. inzet voor Coalitions of the Willing	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op wegvallen van dekking t.b.v. inzet voor het basis taken pakket	€ -	Zeer onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Recreatieve voorzieningen			
Het risico dat meer kosten worden gemaakt door inhuur van gespecialiseerde bedrijven i.p.v. vrijwilligers	€ 26.250	Waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Onderhoudswerkzaamheden door vrijwilligers	€ 26.250	Waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Het risico op verminderde inkomsten door derving erfpacht-exploitatierechten (huren)	€ 26.250	Waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Het risico op verminderde inkomsten uit evenementen	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op verminderde inkomsten uit parkeergelden agv weer	€ -	Zeer onwaarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Het risico op verminderde inkomsten uit parkeergelden waterziektes	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op stormschade houtopstand recreatieparken	€ 33.750	Zeer waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Het risico op vandalisme (o.a. inbraak)	€ -	Zeer onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
	€ 382.500		
Egalisatiereserve OZJT			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en WIA/WGA)	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat er niet begrote kosten worden gemaakt naar aanleiding van incidentmanagement bij contractmanagement (ontbindingen, ingebrekestellingen, juridische procedures, failissementen, bovenregionale gesprekken, second opinions accountant)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
	€ 210.000		
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en WIA/WGA)	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in uitvoeringsfucties vanwege ziekte en hoog verloop	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	€ 67.500	Zeer waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Fluctuaties in aantallen meldingen en adviesvragen	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op het optreden van een datalek	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude etc.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
	€ 390.000		
Totaal omvang risico's	**€ 3.760.867**		

Tabel 6 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's.

Samenvattend overzicht beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit

Domein	Risicowaarde (Kans X Impact)	Verwacht saldo per begin 2022	Ratio Weerstandsvermogen
Algemene reserve	€ 348.750	€ 100.000	0,3
Egalisatie reserve Modernisering Twentehuis	€ 779.617	€ 780.851	1,0
Egalisatie reserve Gezondheid	€ 1.192.500	€ 1.029.999	0,9
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering	€ 457.500	€ 397.651	0,9
Egalisatie reserve Leefomgeving	€ 382.500	€ 334.498	0,9
Egalisatiereserve OZJT	€ 210.000	€ 159.550	0,8
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	€ 390.000	€ 255.085	0,7
Totaal	**€ 3.760.867**	**€ 3.057.635**	**0,8**

Tabel 7 Samenvattend overzicht beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit

Financiële Kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ook een set aan verplichte financiële kengetallen wordt opgenomen.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Regio Twente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met het kengetal solvabiliteit wordt beoordeeld in hoeverre het bezit op de linkerzijde van de balans schuldenvrij is.

Financiële kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Solvabiliteitsratio	22%	29%	28%	27%	29%	28%

De solvabiliteitsratio wordt erg beïnvloed door de voorfinanciering in het kader van de oude Agenda van Twente (2008-2017) en in 2020 ook in verband met de financiering van de maatregelhulp- en beschikbaarheidsvoorzieningen vanuit OZJT. Tot en met boekjaar 2016 was er sprake van forse voorfinanciering uit het eigen vermogen van Regio Twente voor de oude Agenda van Twente 2008-2017 (dit in verband met achteraf ontvangen van de dividendinkomsten) waardoor er negatieve eigen vermogen was opgenomen op de balans. Dit negatieve eigen vermogen beïnvloedde negatief de solvabiliteitsratio. In 2019 en ook in 2020 staat er fors positief eigenvermogen (ca. € 5 mln.) vanuit de oude Agenda van Twente op de balans waardoor dit nu positief bijdraagt aan de solvabiliteitsratio. Dit geeft een vertekend beeld van de ratio aangezien uit het positieve eigenvermogen saldo van de Agenda van Twente de komende jaren niet uit de balans blijkende verplichtingen te worden voldaan. Door het eigen vermogen te corrigeren voor de Agenda van Twente ontstaat een realistischer beeld van de solvabiliteit. De gecorrigeerde solvabiliteitsratio komt dan voor de jaren 2022 – 2025 gemiddeld uit op **ca. 15%.** Solvabiliteit is laag in relatie tot de signaleringswaarden (<20% is meest risicovol). Een veilige marge van de solvabiliteit is volgens de signaleringswaarden een percentage tussen 20% - 50%.

Netto schuldquote

Dit ratio weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Regio Twente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een laag percentage is veelal gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende gelden. Samen met de solvabiliteitsratio is de netto schuldquote het meest bepalend voor de financiële gezondheid.

Financiële kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Netto schuldquote	1%	0%	-1%	-2%	-3%	-3%

De netto schuldquote van Regio Twente laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie erg laag is. Volgens de signaleringswaarden zit dit percentage logischerwijs in de minst risicovolle klasse (<90%). Onze organisatie heeft één langlopende geldlening afgesloten door één van de rechtsvoorgangers van Regio Twente. Verder zijn er ook geen kortlopende geldleningen en wordt voor financiering zowel voor de korte termijn als de lange termijn gebruik gemaakt van interne

middelen. Het niet aantrekken van externe middelen is geen doel op zich, zeker niet in verband met de huidige (extreem) lage rentestanden. Het is tot op heden mogelijk geweest om te kunnen financieren met bestaande middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De verwachting is immers dat deze middelen op termijn terugvloeien. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen.

Financiële kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	1%	0%	-1%	-2%	-3%	-3%

De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor uitgeleend geld aan verbonden partijen en de verstrekte hypothecaire leningen aan personeel. De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds laag is.

Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte Regio Twente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten en structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Financiële kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	0%	0%	0%	0%

Bovenstaand figuur laat zien dat de structurele exploitatieruimte nihil is. Hieruit blijkt dat meerjarig de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten, of door onttrekkingen uit reserves.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen
Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden bezien. Daarnaast zegt een momentopname van een kengetal ook nog niet zo heel veel maar voor de beoordeling is het vooral van belang om de trendmatige ontwikkeling te volgen. Daarom wordt door Regio Twente inzicht gegeven in de meerjarige kengetallen. Van alle kengetallen zijn voor Regio Twente de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote de meest bepalende voor de financiële gezondheid van de organisatie. De solvabiliteit is laag en begeeft zich in de risicovolle categorie. Dit betekent dat de weerbaarheid van de organisatie om eigenstandig negatieve ontwikkelingen op te pakken laag is. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan de organisatie goed in staat is om zijn schulden te kunnen betalen (de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat de baten en lasten structureel in evenwicht zijn. Maar mocht dit evenwicht (tijdelijk) verstoord raken dan blijkt uit het lage solvabiliteitsratio dat de organisatie dit maar beperkt zelf kan opvangen.

12.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Regio Twente exploiteert de recreatieparken Het Hulsbeek, Het Rutbeek en Het Lageveld. Daarnaast onderhoudt Regio Twente de recreatieve Twentse fietspaden en de diverse routenetwerken voor fietsen, wandelen, mountainbiken, paardrijden en auto's. Deze voorzieningen zijn gericht op zowel de inwoner van Twente als op de toerist. Met name het netwerk van de fietspaden en de kwalitatief hoog aangeschreven routesystemen in Twente vormen voor de toerist een belangrijk criterium om Twente te kiezen voor een (korte) vakantiebestemming (Regio Twente, 2017).

Als eigenaar en beheerder van de recreatieparken, de fietspaden en de Routenetwerken, heeft Regio Twente een algemene zorgplicht om haar kapitaalgoederen adequaat te beheren en te onderhouden. In dit beheerplan wordt invulling gegeven aan de wijze van beheer en onderhoud van alle kapitaalgoederen van de recreatieparken, de fietspaden en de Routenetwerken. Daarmee sluit Regio Twente aan bij de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV). Nog niet eerder was er voor deze kapitaalgoederen een beheerplan opgesteld. Daarom is er op basis van de huidige financiële situatie en de daarbij behorende beheerstrategieën c.q. kwaliteitsniveaus een richtlijn voor de jaren 2019-2024 bepaald. Het BBV schrijft een beheertermijn voor van maximaal vijf jaar.

Recreatieparken

Recreatieve Voorzieningen beheert de recreatieparken Het Hulsbeek (Oldenzaal), Het Rutbeek (Enschede) en Het Lageveld (Wierden) en bezit op een aantal bijbehorende bedrijfsgebouwen. Het gaat hierbij om beheercentra met bijbehorende schuren en loodsen. Tevens bezitten de parken allemaal meerdere toiletgebouwen. Daarnaast zijn op de parken nog een aantal panden in eigendom. Deze panden zijn veelal verhuurd. Tevens heeft Regio Twente een aantal dienstwoningen in eigendom, die worden verhuurd aan de beheerders van de parken. De boekwaarde van het in deze kapitaalgoederen geïnvesteerd vermogen staat aangegeven en gespecificeerd op de balans. Eventuele verschillen in de boekwaarde en de waarde in het economisch verkeer (zo die al bekend is) worden aangemerkt als stille reserve.

Beheerplan voor groot onderhoud

Groot en klein onderhoud houdt het object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de vooraf bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object. Volgens het BBV mogen kosten van onderhoud daarom niet worden geactiveerd; lasten van klein onderhoud dienen in het jaar van uitvoering in de exploitatie te worden opgenomen en lasten van groot onderhoud worden in een voorziening gebracht. Indien een kapitaalgoed is afgeschreven, is er geen sprake van groot onderhoud maar van vervangingsinvestering (Commissie BBV, 2017). In dit beheerplan wordt daarom alleen het groot onderhoud van kapitaalgoederen beschreven.

Dit beheerplan is in werking getreden vanaf het begrotingsjaar 2019 voor de duur van vijf jaar. In aansluiting op de bepalingen zoals genoemd in het BBV art. 12 lid 1, worden de kapitaalgoederen in navolgende categorieën uiteengezet in separate beheerplannen:

1. Groot onderhoud Groen;
2. Groot onderhoud Verhardingen;
3. Groot onderhoud Water;
4. Groot onderhoud Terreinvoorzieningen;
5. Groot onderhoud Gebouwen;
6. Groot onderhoud Rioleringen;
7. Groot onderhoud Werktuigen en wettelijke maatregelen.

Het onderhoud van kapitaalgoederen van de recreatieparken, de fietspaden en de Routenetwerken, worden vanuit bovengenoemde categorieën in zeven voorzieningen ondergebracht. Vanwege het kleinschalige karakter van de kapitaalgoederen, worden deze zeven categorieën in separate paragrafen specifiek belicht. In onderstaande figuur wordt de relatie (symbolisch) tussen de recreatieparken, de fietspaden en de Routenetwerken en de verschillende voorzieningen weergegeven, waarin te zien is dat de voorzieningen onlosmakelijk met de recreatieparken, de fietspaden en Routenetwerken verbonden zijn.

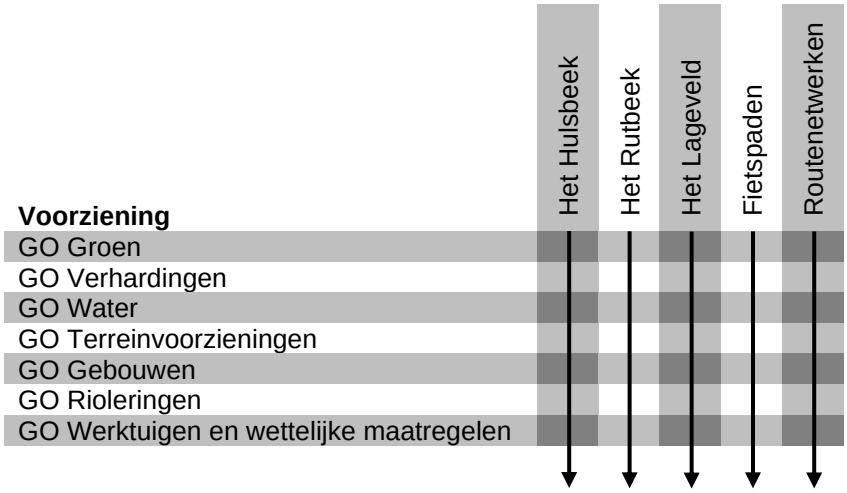

Uit het beheerplan voorvloeiende financiële consequenties

Voorziening GO	Groen	Verhardingen	Water	Terrein-voorzieningen	Gebouwen	Rioleringen	Werktuigen en wettelijke maatregelen	Uitgaven per jaar
2019	€ 39.485	€ 20.407	€ 0	€ 45.289	€ 38.590	€ 2.049	€ 26.258	€ 172.078
2020	€ 12.800	€ 54.949	€ 0	€ 50.057	€ 17.241	€ 6.897	€ 62.028	€ 203.972
2021	€ 3.829	€ 44.734	€ 17.555	€ 55.333	€ 19.531	€ 0	€ 29.867	€ 170.849
2022	€ 12.176	€ 15.236	€ 12.023	€ 42.699	€ 18.244	€ 5.185	€ 45.076	€ 150.639
2023	€ 16.117	€ 17.673	€ 8.856	€ 21.767	€ 3.892	€ 2.106	€ 48.336	€ 118.747
Totaal	**€ 84.407**	**€ 152.999**	**€ 38.434**	**€ 215.145**	**€ 97.498**	**€ 16.237**	**€ 211.565**	**€ 816.285**
Jaarlijkse dotatie	*€ 16.881*	*€ 30.600*	*€ 7.687*	*€ 43.029*	*€ 19.500*	*€ 3.247*	*€ 42.313*	***€ 163.257***

Om het groot onderhoud voor de komende 5 jaren te bekostigen wordt jaarlijks een gelijkblijvend bedrag gestort in de hiervoor bestemde voorzieningen, de kosten worden hier rechtstreeks op in mindering gebracht. Ook in de begroting 2022 worden de gelijkblijvende bedragen toegevoegd aan de voorzieningen voor de bekostiging van het groot onderhoud.

12.3 Bedrijfsvoering

De beleidsinhoudelijke ambities en indicatoren voor Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder programma Bestuur & Ondersteuning.

Formatie 2022	Fte
Gezondheid	222
OZJT	9
Veilig Thuis Twente	60
Sociaal Economisch Sterk Twente	14
Recreatieve Voorzieningen	15
Bestuur & Ondersteuning	54
Totaal	**374**

12.4 Verbonden partijen

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee Regio Twente een bestuurlijke en financiële band heeft, door een participatie in een vennootschap of in stichtingen. We beperken ons hier tot die partijen waarin Regio Twente een **bestuurlijk** én **financieel** belang heeft. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat Regio Twente middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als Regio Twente bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Het bovenstaande impliceert dat er relaties met derde partijen bestaan die slechts een financieel of een bestuurlijk belang inhouden. Deze staan niet in deze paragraaf benoemd. Ook doet zich voor dat Regio Twente een instelling of stichting jaarlijks subsidie verstrekt en op één of andere wijze deelneemt aan het bestuur daarvan maar bij een faillissement juridisch niet aansprakelijk is. Een dergelijke rechtspersoon is geen verbonden partij, omdat er geen sprake is van een financieel belang. Een voorbeeld hiervan is de Personeelsvereniging Regio Twente.

Beleidskader verbonden partijen

Het beleid van Regio Twente met betrekking tot verbonden partijen is vastgelegd in het "Beleidskader deelneming in of relatie met rechtspersonen" die op 14 april 2014 is vastgesteld door het dagelijks bestuur. Hierin staan afspraken over het aangaan van verbindingen met derden en de wijze van sturing en beheersing daarvan. Er is geen eensluidend antwoord te geven op de vraag of kan worden deelgenomen in een rechtspersoon of dat daarmee anderszins een relatie wordt aangegaan. Elk geval vraagt om een specifieke afweging. Wel kan als algemeen uitgangspunt worden aangegeven dat er vanuit de optiek van Regio Twente sprake moet zijn van een duidelijk publiek belang.

Risicoanalyse

Voor de programmabegroting 2022 heeft Regio Twente een risicoanalyse opgesteld van de verbonden partijen. Voor deze analyse is er een onderscheid gemaakt in bestuurlijke en financiële risico's. De bestuurlijke risico's, denk hierbij aan directie/bestuur en eigenaarsbelang, zijn gekoppeld aan de financiële risico's, denk hierbij aan financiële bijdrage/afhankelijkheid en aansprakelijkheid. De uitkomsten van de analyse zijn niet anders dan de voorgaande jaren.

In het overzicht hierna wordt een opsomming gegeven van de relevante verbonden partijen met de bijbehorende meest recente (concept) jaarcijfers.

Vennootschappen en coöperaties

Oost NL N.V. statutair gevestigd te Apeldoorn Bedragen X 1.000		**Informatie**
1.	Doelstelling en openbaar belang	Oost NL is fondsbeheerder van het Innovatiefonds Twente B.V. Om af te stemmen op en raakvlakken af te tasten met een beleidskader dat de Provincie Overijssel ook op dit gebied uitvoert, is er voor gekozen om het beheer van ons Twents investeringsfonds in handen te leggen van Oost NL. Reden hiervoor is dat zij jarenlange expertise hebben opgebouwd in het beoordelen van projectaanvragen en bovendien op de hoogte zijn van innovatieve ontwikkelingen in Oost Nederland. Bovendien kan hiermee voor de doelgroep een optimale match worden gemaakt voor de inzet van provinciale gelden (in geheel Overijssel) als de Twentse gelden (alleen in Twente). Om deze constructie mogelijk te maken is het noodzakelijk dat Regio Twente aandeelhouder is van Oost NL, daartoe is een aandeel in de N.V. verworven. Zodra het investeringsprogramma is voltooid, wordt ook dit tijdelijke aandeelhouderschap weer opgeheven.
2.	Bestuurlijk belang	Om Oost NL N.V. in de gelegenheid te stellen om dit fonds te kunnen besturen, heeft Regio Twente één aandeel in PPM Oost N.V. aangekocht.
3.	Financieel belang	Regio Twente heeft één aandeel in Oost NL aangekocht. Dit is contractueel vastgelegd.

4.	Risico's	Bestuurlijke invloed is laag aangezien Regio Twente een minimaal belang heeft in Oost NL, zij investeren ook namens de provincies Overijssel en Gelderland. De informatievoorziening is goed georganiseerd tussen Regio Twente en Oost NL. Het financiële risico is ook laag aangezien het financieel belang in Oost NL erg is laag en Regio Twente is ook niet financieel aansprakelijk. De risicoscore is daardoor laag.	Risico
5.	Belangrijkste ontwikkelingen	Ook in 2021 blijft Oost NL een actieve partner voor Regio Twente en de fondsbeheerder van het Innovatiefonds Twente.	
6.	Eigen vermogen begin 2020 Eigen vermogen eind 2020	€ 81.597 € (Volgt)	
7.	Vreemd vermogen begin 2020 Vreemd vermogen eind 2020	€ 8.217 € (Volgt)	
8.	Jaarresultaat 2020	€ (Volgt)	

Innovatiefonds Twente B.V. statutair gevestigd te Enschede. Bedragen X 1.000		**Informatie**
1.	Doelstelling en openbaar belang	Een van de programmaonderdelen van het investeringsprogramma Innovatiesprong Twente is het beheren en door middel van subsidies uitgeven van een fonds ter stimulering van innovatieve investeringen in Twente. Het Innovatiefonds Twente richt zich op de financiering van innovatieve Twentse MKB-bedrijven. Via dit fonds geeft Regio Twente verder vorm aan het versterken van de sociaal economische structuur van de regio.
2.	Bestuurlijk belang	Innovatiefonds Twente is 100% eigendom van Regio Twente en daarmee is Regio Twente enige aandeelhouder van het fonds. Hierbij moet wel vermeld worden dat Oost NL fondsbeheerder is.
3.	Financieel belang	Regio Twente heeft inmiddels totaal € 12,2 miljoen beschikbaar gesteld voor het Innovatiefonds. Dat is gericht op de top sector Hightech systemen en materialen (HTSM), een sector waar Twente sterk in is.
4.	Risico's	Regio Twente is 100% eigenaar van het fonds. Doordat Regio Twente 100% eigenaar is van het fonds is het tegelijkertijd ook in staat om tijdig financieel bij te sturen indien nodig. De risicoscore is daardoor laag.
5.	Belangrijkste ontwikkelingen	Het innovatiefonds is een revolverend fonds en blijft doorlopen.
6.	Eigen vermogen begin 2020 Eigen vermogen eind 2020	€ 10.419 € (Volgt)
7.	Vreemd vermogen begin 2020 Vreemd vermogen eind 2020	€ 125 € (Volgt)
8.	Jaarresultaat 2020	€ (Volgt)
GGiD Coöperatief U.A. statutair gevestigd te Utrecht Bedragen X 1.000		**Informatie**
1.	Doelstelling en openbaar belang	GGD Twente heeft op 3 februari 2017 de samenwerkingsovereenkomst gesloten met GGD Regio Utrecht en GGD NH voor de gezamenlijke aanbesteding en ontwikkeling van Digitale Dossier JGZ GGiD. Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst is om een werkend DD-JGZ op te leveren. De samenwerkingsovereenkomst eindigt op als DD-JGZ is opgeleverd en is geïmplementeerd bij de GGD'en.

		Na oplevering van fase 1 van DD-JGZ wordt de samenwerking financieel en juridisch ondergebracht in de coöperatie GGiD Coöperatief U.A. De taken van de coöperatie zijn: • Toetreding van nieuwe leden die GGiD willen gebruiken; • het beheer & onderhoud GGiD; • doorontwikkeling van GGiD.
2.	Bestuurlijk belang	De coöperatie wordt bestuurd door een bestuur bestaande uit een zodanig aantal bestuurders als dat de coöperatie leden kent. Iedere bestuurder heeft recht op het uitbrengen van één stem. Regio Twente is een van de drie oprichter en daarmee lid van het bestuur van de coöperatie.
3.	Financieel belang	Regio Twente heeft op de volgende manieren een financieel belang: • Jaarlijkse ledenbijdrage; (dient nog nader bepaald te worden uit de begroting van de coöperatie); • Inbreng van de bouwkosten GGiD (eenmalige kosten). Voor nieuwe toetredende regionale gezondheidsdiensten zal een nog nader te bepalen instap-fee van toepassing zijn.
4.	Risico's	Bestuurlijke invloed van Regio Twente is hoog. Regio Twente is één van de oprichters en is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van de coöperatie. In de statuten van de coöperatie zijn afspraken gemaakt over informatievoorziening en doelen van de coöperatie. Het bestuurlijke risico is hierdoor laag. In de statuten van de coöperatie is opgenomen dat iedere verplichting van de leden of oud-leden van de coöperatie om in een tekort bij te dragen, is uitgesloten. Een eventueel in een boekjaar door de coöperatie behaald positief resultaat zal door de coöperatie worden gereserveerd om eventuele toekomstige risico's zelfstandig te kunnen dekken. Met de huidige inschattingen wordt het financiële risico als laag beoordeeld. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.
5.	Belangrijkste ontwikkelingen	Zie bovengenoemde ontwikkelingen.
6.	Eigen vermogen begin 2022 Eigen vermogen eind 2022	N.t.b
7.	Vreemd vermogen begin 2022 Vreemd vermogen eind 2022	N.t.b
8.	Verwacht resultaat	0

Risico

12.5 Financiering

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn. Het beleid omtrent de treasuryfunctie is vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde treasurystatuut.

Inzicht in rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente

Onderstaande tabel geeft voor het begrotingsjaar 2022 inzicht in de rentelasten. rentebaten en de toerekening van de omslagrente.

Schema rentetoerekening 2022		Bedrag (in €)
a.	Externe rentelast langlopende lening	68.882
	Externe rentelast kortlopende leningen (kasgeld)	0,00
		-
b.	externe rente baten MKB geldleningen	26.856
	externe rentebaten verstrekte hypothecaire leningen	898
	Saldo rentelasten en rentebaten (a-b)	**41.128**
c1.	Rente GREX	0,00
c2.	Rente projectfinanciering	0,00
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen indien specifieke lening aangetrokken	0,00
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**41.128**
d1.	Rente over eigen vermogen	0,00
d2.	Rente over voorzieningen	0,00
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**41.128**
e.	Aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag %)	0%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden (in €)	0
f.	**Verwacht renteresultaat op taakveld treasury**	**41.128**

Tabel 8 Renteschema

Berekening voor gecalculeerde omslagpercentage 2022	Bedrag (in €)
Boekwaarde MVA eind 2020	8.759.222
Verwachte vervagingsinvesteringen 2021	876.991
Verwachte afschrijvingen 2021	999.876
Verwachte boekwaarde MVA begin 2022 (A)	8.636.337
Toe te rekenen rente (B)	**41.128**
Voor gecalculeerde omslagpercentage 2022 (B/A)	**0,5%**

Tabel 9 Renteomslagpercentage

De aan taakvelden toe te rekenen rente is € 41.128. Regio Twente kiest ervoor om geen rente toe te rekenen aan het eigen vermogen. Als we het aan taakvelden toe te rekenen bedrag delen door de verwachte boekwaarde van de MVA per 2022 komen we op een omslagpercentage van 0,5%. Conform het BBV mag het percentage binnen de marge van 0,5% afgerond worden. Wij kiezen ervoor om het percentage af te ronden naar 0% zodat er een renteresultaat verwacht wordt en gezien de geringe bedragen en percentages is het afronden naar 0% ook het doelmatigst.

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet FIDO worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, **schatkistbankieren**

Renterisiconorm
De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In onderstaand tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	96.811	53.949	54.628	55.313	56.055
2	Renterisiconorm (20% van 1)	19.362	10.790	10.926	11.063	11.211
3	renteherziening	-	-	-	-	
4	Aflossing	145	161	169	178	188
5	Rente risico (3+4)	145	161	169	178	188
6	Ruimte onder renterisiconorm (2-5)	19.217	10.629	10.756	10.884	11.024

Tabel 10 Renterisiconorm

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde.

Nr	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	96.811	53.949	54.628	55.313	56.055
2	Vastgesteld percentage	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
3	Kasgeldlimiet (1x2)	7.939	4.424	4.480	4.536	4.597

Schatkistbankieren
Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden, dit drempelbedrag is bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor Regio Twente komt dit in 2022 neer op afgerond € 405.000.

12.6 Rechtmatigheid

Verwachte ontwikkeling
Vanaf 1 januari 2021 moet het dagelijks bestuur een verantwoording opnemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) getrouw is. In het rapport Vernieuwing accountantscontrole gemeenten (Depla-II) was de suggestie opgenomen voor de invoering van een rechtmatigheidsverantwoording. In het rapport werd tevens aanbevolen om de commissie BBV een standaardtekst op te laten opstellen voor deze verantwoording. De standaardtekst zal door onze gemeenschappelijke regeling opgenomen moeten worden in de jaarrekening, op het moment dat de wetgeving is aangepast. Bij de aanpassing van de wetgeving betreft het enkele artikelen van de Gemeentewet, Provinciewet, het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). De wetswijziging is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voltooid.

In 2021 heeft de organisatie verkend op welke wijze zij de rechtmatigheidsverantwoording vorm gaan geven. De verwachting is dat in 2021 de hoofdrolspelers , de onderwerpen van gesprek, verwachtingen en informatievoorzieningen uitgewerkt zullen zijn. Daarnaast zal in 2021 het algemeen bestuur de gewenste rapporteringstolerantie van de verantwoording en het ambitieniveau vaststellen. Ten slotte zal in 2021 ook het IC_plan vernieuwd zijn. Dit zal een goede basis vormen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Het jaar 2021 zal een pilot/proef jaar zijn. Regio Twente begin niet vanaf een 0-positie met betrekking tot rechtmatigheid. Onze organisatie beschikt al over een functionerende AO/IC instrumentarium (inclusief een eigen interne managementletter) dat al een reeks van jaren (en door verschillende accountants) als adequaat is bestempeld. Ook het risicomanagement is al enige jaren op een goede wijze ingebed in de planning en control cyclus van onze organisatie. Dit zijn elementen die centraal staan in de opzet van de rechtmatigheidsverantwoording. Na proefjaar 2021 zal in 2022 verdere verfijning plaatsvinden van de verantwoording maar ook van de controlemechanismen. Waarbij er nadrukkelijker aandacht zal zijn voor automatiseringsbeheersing , frauderisicoanalyse , inkoop en aanbesteding en auditing.

13 Financiële begroting

13.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten									
Bedragen X € 1.000	**Realisatie 2020**			**Begroting 2021 na wijziging**			**Begroting 2022**		
	Baten	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma`s									
Bestuur & Ondersteuning	183	468	285-	206	536	330-	206	561	355-
Gezondheid	30.305	43.030	12.725-	5.444	20.209	14.765-	5.374	20.610	15.237-
Sociaal Economisch Sterk Twente	448	2.017	1.568-	-	1.566	1.566-	-	1.508	1.508-
Belangenbehartiging	14	351	337-	43	448	405-	44	533	490-
Recreatieve voorzieningen	1.141	2.934	1.793-	919	2.355	1.436-	933	2.395	1.462-
Agenda van Twente	115	1.499	1.384-	100	100	-	100	100	-
OZJT	36.844	37.717	874-	3.231	4.215	983-	633	1.633	1.000-
Veilig Thuis Twente	2.037	4.243	2.206-	2.547	5.257	2.710-	2.427	5.177	2.751-
Coalition of the willing	5.012	4.552	460	6.331	5.751	580	6.203	5.598	605
Subtotaal programma's	**76.098**	**96.811**	**20.713-**	**18.822**	**40.438**	**21.616-**	**15.919**	**38.115**	**22.196-**
Overhead	3.615	15.880	12.265-	2.704	15.796	13.092-	2.670	15.727	13.057-
Gemeentelijke bijdrage overhead	**208**	**-**	**208**						
Totaal programma's incl. overhead	**79.921**	**112.691**	**32.770-**	**21.526**	**56.233**	**34.708-**	**18.589**	**53.842**	**35.253-**
Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	49	49	0-	53	53	0	28	69	41-
Gemeentelijke bijdrage	33.255	-	33.255	**34.746**	**-**	**34.746**	**35.287**	**-**	35.287
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**33.304**	**49**	**33.255**	**34.799**	**53**	**34.746**	**35.315**	**69**	**35.246**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**113.225**	**112.740**	**485**	**56.325**	**56.287**	**38**	**53.904**	**53.911**	**7-**
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Bestuur & Ondersteuning	0-	392	392-	-	38	38-	45	38	7
Gezondheid	-	1.108	1.108-	-	-	-	-	-	-
Sociaal Economisch Sterk Twente	0	-	0	-	-	-	-	-	-
Belangenbehartiging	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Recreatieve voorzieningen	312	0	312	-	-	-	-	-	-
Agenda van Twente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OZJT	-	90	90-	-	-	-	-	-	-
Veilig Thuis Twente	-	106	106-	-	-	-	-	-	-
Coalition of the willing	132	13	119	-	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	**444**	**1.708**	**1.264-**	**-**	**38**	**38-**	**45**	**38**	**7**
Gerealiseerd resultaat	**113.669**	**114.448**	**779-**	**56.325**	**56.325**	**0**	**53.949**	**53.949**	**0**
Resultaat Agenda van Twente 2020			1.384			-			-
Gerealiseerd resultaat na aftrek Agenda van Twente			**605**			**0**			**0**

Tabel 11 Overzicht van baten en lasten

Meerjarenbegroting (2023-2025)

			2023			2024			2025		
Programma (bedragen in €)		Taakveld	Lasten	Baten	Gem. bijdrage	Lasten	Baten	Gem. bijdrage	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
Gezondheid	6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	820.405	1.051.414	231.009-	835.081	1.067.997	232.916-	850.019	1.084.843	234.824-
	7.1	Volksgezondheid	19.588.332	3.894.750	15.693.581	19.884.791	3.923.101	15.961.689	20.186.418	3.951.906	16.234.512
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	515.060	486.519	28.541	523.040	494.070	28.970	531.145	501.738	29.407
	0.4	Overhead	4.297.422	320.947	3.976.476	4.368.997	324.283	4.044.714	4.441.830	327.671	4.114.158
Totaal Gezondheid			**25.221.219**	**5.753.630**	**19.467.590**	**25.611.909**	**5.809.451**	**19.802.458**	**26.009.412**	**5.866.159**	**20.143.253**
Leefomgeving	2.1	Verkeer en vervoer	278.011	-	278.011	278.011	-	278.011	278.011	-	278.011
	3.1	Economische ontwikkeling	1.239.087	-	1.239.087	1.248.839	-	1.248.839	1.258.763	-	1.258.763
	3.1	Economische ontwikkeling Internationaal en Lobby	541.688	44.295	497.393	550.376	44.994	505.383	559.206	45.704	513.502
	3.1	Economische ontwikkeling Agenda van Twente	100.000	100.000	-	100.000	100.000	-	100.000	100.000	-
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.433.346	945.153	1.488.193	2.472.787	956.327	1.516.460	2.512.877	967.679	1.545.198
	0.4	Overhead	592.790	121.334	471.456	604.304	123.247	481.057	616.027	125.191	490.836
Totaal Leefomgeving			**5.184.921**	**1.210.782**	**3.974.139**	**5.254.318**	**1.224.568**	**4.029.749**	**5.324.883**	**1.238.574**	**4.086.309**
Bestuur en	0.1	Bestuur	306.909	206.000	100.909	308.598	206.000	102.598	310.316	206.000	104.317
Ondersteuning	0.4	Overhead	9.754.912	2.243.125	7.511.787	9.894.022	2.251.407	7.642.615	10.035.452	2.259.820	7.775.633
	0.5	Treasury	68.882	27.754	41.128	68.882	27.754	41.128	68.882	27.754	41.128
	0.8	Overige baten en lasten	258.080	-	258.080	215.855	-	215.855	218.679	-	218.679
Totaal Bestuur en ondersteuning			**10.388.783**	**2.476.879**	**7.911.903**	**10.487.357**	**2.485.161**	**8.002.196**	**10.633.329**	**2.493.573**	**8.139.756**
OZJT/Samen14	6.1.1	Maatwerk dienstverlening 18-	1.352.649	334.951	1.017.698	1.374.619	339.100	1.035.519	1.396.976	343.323	1.053.653
	6.1.2	Maatwerk dienstverlening 18- (maatregelhulp/beschikbaarheidsv	533.829	533.829	-	535.963	535.963	-	538.129	538.129	-
	0.4	Overhead	285.212	-	285.212	290.283	-	290.283	295.444	-	295.444
Totaal Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14			**2.171.690**	**868.780**	**1.302.910**	**2.200.865**	**875.063**	**1.325.802**	**2.230.549**	**881.451**	**1.349.097**
Veilig Thuis Twent	6.81	Geëscaleerde zorg 18-	5.271.422	2.470.198	2.801.223	5.367.256	2.514.662	2.852.594	5.464.804	2.559.926	2.904.878
	0.4	Overhead	422.958	-	422.958	430.571	-	430.571	438.322	-	438.322
Totaal Veilig Thuis Twente			**5.694.380**	**2.470.198**	**3.224.181**	**5.797.827**	**2.514.662**	**3.283.165**	**5.903.125**	**2.559.926**	**3.343.199**
Coalition of the	0.10	Bestuur NWS	130.000	150.000	20.000-	130.000	150.000	20.000-	130.000	150.000	20.000-
Willing	3.1	Economische ontwikkeling KP	1.507.342	1.823.265	315.923-	1.500.842	1.816.765	315.923-	1.494.224	1.810.147	315.923-
	3.1	Economische ontwikkeling Agenda voor Twente	3.634.953	3.903.953	269.000-	3.634.953	3.903.953	269.000-	3.634.953	3.903.953	269.000-
	6.7.2	Samenkracht en burgerparticipatie OZJT (Toezicht en kwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	6.7.2	Samenkracht en burgerparticipatie OZJT (Mobiliteitslab)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7.4	Milieubeheer	90.000	90.000	-	90.000	90.000	-	90.000	90.000	-
	0.4	Overhead	604.923	-	604.923	604.923	-	604.923	604.923	-	604.923
	0.4	Overhead IT-Platform	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0.4	Overhead Twentsekracht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Coalition of the Willing			**5.967.218**	**5.967.218**	**-**	**5.960.717**	**5.960.717**	**-**	**5.954.100**	**5.954.100**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten programma's			**54.628.210**	**18.747.486**	**35.880.724**	**55.312.993**	**18.869.622**	**36.443.371**	**56.055.398**	**18.993.783**	**37.061.615**
			-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen (gemeentelijke bijdrage)			**54.628.210**	**18.792.486**	**35.835.724**	**55.312.993**	**18.869.622**	**36.443.371**	**56.055.398**	**18.993.783**	**37.061.615**
Totaal saldo van baten en lasten			**-**	**45.000-**	**45.000**	**-**	**0-**	**0**	**-**	**0-**	**0**
Mutaties											
Reserves	0.10	Mutaties reserves	-	45.000	45.000-	-	0	0-	-	0	0-
Totaal Mutaties reserves			**-**	**45.000**	**45.000-**	**-**	**0**	**0-**	**-**	**0**	**0-**
Resultaat			**-**	**0-**	**0**	**-**	**0-**	**0**	**-**	**0-**	**0**

13.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In deze begroting is n.a.v. het besluit van de voormalige regioraad d.d. 12 november 2014 rekening gehouden met de Financiële uitgangs- en aandachtspunten voor verbonden partijen die door de hoofden Financiën aan Regio Twente worden verstrekt. Deze uitgangspunten zijn in 2020 door het portefeuilleberaad Middelen opnieuw herijkt. Voor Regio Twente heeft deze herijking geen nieuwe inzichten en/of uitgangspunten opgeleverd. Daarnaast hanteren we in de begroting een aantal uitgangspunten die niet direct tot een wijziging van de gemeentelijke bijdrage leiden.

Grondslagen

Loon- en prijscompensatie 2022

Looncompensatie
De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), uitgevoerd door het centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de compensatie van loon- en prijsstijgingen. Voor de begroting 2022 worden de cijfers uit de MEV 2021 van september 2020 gehanteerd. Voor de begroting 2022 wordt rekening gehouden met een loonstijging van **1,8%.** Dit is echter wat betreft de looncompensatie 'slechts' een raming. De beleidslijn in deze is dat een verschil op de loonsom (overschot of tekort) separaat met de gemeenten wordt vereffend via de tussentijdse rapportage (BERAP) of via de jaarstukken.

Prijscompensatie
Voor de prijscompensatie wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiele overheidsconsumpties) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Voor 2019 bedroeg de index 2,5%, voor 2019 werd uitgegaan van 1,50% en derhalve een bijstelling van 1%. Voor 2020 bedroeg de index 1,6%, er werd vanuit gegaan van 1,5% en derhalve een bijstelling van 0,1% negatief. Voor 2021 bedroeg de index 1,6% maar er werd vanuit gegaan van 1,5%, dit levert een bijstelling op van 0,1% negatief. Voor 2022 wordt als extrapolatiebasis de index van 2021 gehanteerd plus in totaal bijstellingen van 0,8%. Voor de begroting van 2022 worden de prijzen daarom geïndexeerd met 1,5% + 0,8% is **2,3%.**

Uitgangspunten meerjarenraming
Bij de opstelling van de meerjarenraming 2023-2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
1. De looncompensatie 2023 t/m 2025 wordt geraamd op 1,8% en de prijscompensatie 2023 t/m 2025 op 1,50% (conform CPB raming voor 2021).
2. Het aantal inwoners/jeugdigen is voor de jaren 2023 t/m 2025 gefixeerd op het aantal inwoners/jeugdigen opgenomen in de begroting 2022.

Vervangingsinvesteringen
De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen.

Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen
Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen de basis vormt voor ons weerstandsvermogen maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

Zittend vervoer (verplichting vervallen per 2021)
Als uitvloeisel van de zorgplicht voor personeel van een reeds in 2002 afgestoten activiteit, genaamd zittend vervoer, werd aan twee voormalige personeelsleden de na-wettelijke uitkering betaald. Deze verplichting kwamen volledig voor rekening van de voormalige Gemeentekring Almelo-gemeenten (GKA gemeenten). Per 2021 is deze verplichting vervallen en daarmee ook niet meer opgenomen in deze begroting.

Onvoorziene uitgaven
Conform besluit van het algemeen bestuur werd voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking. De algemene reserve is bij de jaarstukken 2019 gevuld met € 100.000 waardoor post onvoorzien tot en met 2023 geraamd is. Vanaf 2024 is deze op € 0 gezet in verband met onvoldoende middelen in de algemene reserve.

Tarieftaken
Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken.

Samenwerking in 'Coalition of the Willing' verband
Er zijn verschillende ontwikkelingen m.b.t. samenwerking tussen gemeenten en Regio Twente op het gebied van bedrijfsvoering ('Coalition of the Willing'). Deze ontwikkelingen hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kostenverrekening tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

Bijdrage per gemeente
De gemeentelijke bijdrage 2022 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2021 (opgave gemeenten) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen (in % van totaal) per 1 januari 2020 (cijfers CBS).

13.2.1 Structurele reserveringen

Regio Twente kent geen structurele toevoegingen aan de reserves. Voor de jaren 2022 en 2023 zijn wel mutaties geraamd met betrekking tot de met het algemeen bestuur afgesproken toevoeging aan de reserve modernisering Twentehuis (€ 38.000) en de onttrekking uit de algemene reserve ten behoeve van post onvoorzien (€ 45.000). Storting aan de reserve modernisering Twentehuis stopt vanaf 2023 omdat het plafondbedrag dan bereikt is en de onttrekking uit de algemene reserve stopt vanaf 2024 omdat het saldo van de algemene reserve daarna ontoereikend is.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Toevoeging	38.000	38.000	0	0	0
Onttrekking	0	-45.000	-45.000	0	0
Saldo	**38.000**	**-7.000**	**-45.000**	**0**	**0**

13.2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Code	Taakveld	Totaal Lasten	Totaal Baten	Gem. Bijdrage
0.1	Bestuur	305.247	206.000	99.247
0.1	Bestuur Netwerkstad Twente	130.000	150.000	-20.000
0.10	Mutatie reserve	38.000	45.000	-7.000
0.4	Overhead	13.340.448	888.664	12.451.784
0.4	Overhead Netwerkstad Twente, Kennispunt Twente en Agenda voor Twente	604.923	0	604.923
0.4	Overhead Twentse Kracht	988.404	988.404	0
0.4	Overhead IT-Platform	793.169	793.169	0
0.5	Treasury	68.882	27.754	41.128
0.8	Overige baten en lasten	255.353	0	255.353
2.1	Verkeer en vervoer	278.011	0	278.011
3.1	Economische ontwikkeling	1.229.505	0	1.229.505
3.1	Economische ontwikkeling Agenda van Twente	100.000	100.000	0
3.1	Economische ontwikkeling Agenda voor Twente	3.634.953	3.903.953	-269.000
3.1	Economische ontwikkeling Internationaal en Lobby	533.137	43.504	489.633
3.1	Economische ontwikkeling Kennispunt Twente	1.513.728	1.829.651	-315.923
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.394.543	932.500	1.462.043
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	805.995	1.032.636	-226.641
6.7.2	Maatwerkdienstverlening 18- (OZJT Toezicht en kwaliteit)	96.875	96.875	0
6.7.2	Maatwerkdienstverlening 18- (OZJT Mobiliteitslab)	132.500	132.500	0
6.7.2	Maatwerk dienstverlening 18-	1.101.683	101.498	1.000.185
6.7.2	Maatwerk dienstverlening 18- (maatregelhulp/beschikbaarheidsvoorziening)	531.727	531.727	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18- (VTT)	5.177.271	2.426.521	2.750.749
7.1	Volksgezondheid	19.297.278	3.862.970	15.434.308
7.4	Milieubeheer (MDA)	90.000	90.000	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	507.205	478.319	28.886
Totaal		**53.948.834**	**18.661.643**	**35.287.191**

13.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2022 t.o.v. 2021

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2021 voor wijziging		**€ 34.671.222**
Begrotingswijziging 2021 nr. 1 : VTT Structurele uitbreiding	€ 587.277	
Begrotingswijziging 2021 nr. 2: OZJT Structurele uitbreiding	€ 74.510	
Begrotingswijziging 2021 nr. 6 : VTT Structurele uitbreiding via Centrumgemeente	€ -/- 587.277	
Totaal gemeentelijke bijdrage gewijzigde programmabegroting 2021		**€ 34.745.732**

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2022:	**€ 35.287.192**
Stijging van de bijdrage 2022 t.o.v. 2021:	**€ 541.460**

Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage:	**Stijging**	**Daling**
Loon en salarissen:	**€ 328.748**	
Salarissen en werkgeverslasten 2021		€ 110.728
Verwachte stijging 2022 (Looncompensatie van 1,8%)	€ 439.476	
Prijscompensatie (2,3%)	**€ 215.997**	
Omslagrente		**€ 7.970**
VTE en Mobiliteit (lichte stijging door toename inwoners)	**€ 4.685**	
Totale stijging gemeentelijke bijdrage 2022	**€ 541.460**	

Tabel 12 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage

13.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Voor de periode 2022 tot en met 2025 worden geen incidentele baten en lasten verwacht.

13.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Deze paragraaf bevat een prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, de investeringen en het verloop van de reserves.

13.3.1 Geprognosticeerde balans

De prognose van de balans bevat tenminste het begrotingsjaar, het voorliggende jaar en de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar:

Bedragen in €	Jaarrekening 2020	Prognose eind 2021	Prognose eind 2022	Prognose eind 2023	Prognose eind 2024	Prognose eind 2025
Materiele vaste activa	8.759.222	8.636.337	8.254.240	7.979.177	7.410.109	7.331.065
Financiële vaste activa	3.441.834	2.365.311	1.862.500	1.610.482	1.404.877	1.229.267
Vlottende activa	35.288.033	24.745.393	28.019.969	29.351.132	27.372.165	28.247.755
Totaal activa	**47.489.090**	**35.747.042**	**38.136.708**	**38.940.791**	**36.187.150**	**36.808.087**
Eigen vermogen	10.484.223	10.522.223	10.515.223	10.470.223	10.470.223	10.470.223
Voorzieningen	229.776	99.055	41.180	15.305	0	0
Vaste schulden	1.472.579	1.319.577	1.158.589	989.196	810.962	623.423
Vlottende schulden	35.302.511	23.806.187	26.421.716	27.466.068	24.905.966	25.714.441
Totaal passiva	**47.489.090**	**35.747.042**	**38.136.708**	**38.940.791**	**36.187.150**	**36.808.087**

Toelichting

Materiele vaste activa
Deze balanspost is geprognosticeerd door de jaarrekening 2020 als uitgangspunt te nemen. Hier zijn de toekomstige vervangingsinvesteringen aan toegevoegd. En de begrote afschrijvingen vanuit de activa administratie zijn hierop in mindering gebracht.

Financiele vaste activa
Voor prognose van de financiele vaste activa zijn gegevens gebruikt uit de leningenadministratie van de verstrekte geldleningen in het kader van het MKB fonds en de verstrekte hypothecaire leningen aan personeel.

Vlottende activa
Deze balanspost is geprognosticeerd door het gemiddelde te nemen van drie voorliggende jaren. Onder de vlottende activa hoort ook de post liquide middelen. Deze bevat normaal gesproken het positieve effect van alle overige activa en passiva posten. Voor deze balans is deze sluitpost opgenomen onder de vlottende schulden.

Eigen vermogen
De balanspost reserves is begroot op basis van het verloopoverzicht reserves.

Voorzieningen
Deze post is begroot op basis van de begrote dotaties en verwachte bestedingen conform het grootonderhoudsplan Recreatieve Voorzieningen.

Vaste schulden
De prognose voor de vaste schulden is gebaseerd op de afloop van de BNG geldlening uit de leningenadministratie.

Vlottende schulden
De vlottende schulden zijn gebaseerd op het gemiddelde van de drie voorliggende jaren. Daarnaast bevat deze het post het netto effect van alle overige geprognosticeerde posten.

13.3.2 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen. De begroting van Regio Twente is opgesteld conform een stel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het EU-systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU.

Omschrijving (x € 1.000)		**Raming 2022**	**Raming 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 7	€ 45	€ 0-	€ 0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 1.227	€ 1.150	€ 1.048	€ 940
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	€ 92	€ 92	€ 92	€ -
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ 845	€ 875	€ 479	€ 860
Berekend EMU-saldo		**€ 481**	**€ 412**	**€ 661**	**€ 79**

Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-Saldo. Bij een sluitende begroting zou het daardoor dus toch kunnen dat er een negatief saldo is . Regio Twente is over de brede linie geen kapitaalintensieve organisatie (relatief weinig investeringen) waardoor het EMU-saldo ook niet negatief is.

13.3.3 Verloopoverzicht reserves

Hieronder treft u het verloopoverzicht aan de van de mutaties in de reserves die worden geraamd.

Verloop-overzicht reserves (bedragen in €)	Ultimo 2020	Mutatie	Ultimo 2021	Mutatie	Ultimo 2022	Mutatie	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Bestemmingsreserve Modernisering Twentehuis	742.851	38.000	780.851	38.000	818.851	0	818.851	818.851	818.851
Algemene reserve	100.000	0	100.000	-45.000	55.000	-45.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	**842.851**	**38.000**	**880.851**	**-7.000**	**873.851**	**-45.000**	**828.851**	**828.851**	**828.851**

Tabel 13 Verloopoverzicht reserves

13.3.4 Verloopoverzicht voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen Grootonderhoud Recreatieve Voorzieningen	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Storting	92.125	92.125	92.125	92.125	0
Besteding	171.000	150.000	118.000	107.430	0
Saldo	**99.055**	**41.180**	**15.305**	**0**	**0**

Tabel 14 Verloopoverzicht voorzieningen

13.3.5 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In onderstaand overzicht zijn de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen, die jaarlijks een vergelijkbaar volume hebben. De dekking van deze verplichtingen is in de meerjarenraming voorzien.

Bedrag in €	
Individueel keuzebudget	4.965.220

Tabel 15 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

13.3.6 Investeringen

Hieronder treft een overzicht van de verwachte herinvesteringen:

Herinvesteringen	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringen met economisch nut	876.991	844.722	875.095	478.611	860.484

Tabel 16 Herinvesteringen

Bijlagen

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2022 per taakveld

Gemeente	Aantal inw.	Aantal jeugd.	0.1	0.10	0.4	0.5	0.8
	1-1-2021	1-1-2020	Bestuur	Mutaties reserves	Overhead	Treasury	Overige baten en lasten
Almelo	73.114	14.439	19.671	-810	0	4.759	29.548
Borne	23.668	4.942	6.368	-262	0	1.541	9.565
Dinkelland	26.605	5.093	7.158	-295	0	1.732	10.752
Enschede	159.849	28.673	43.007	-1.771	0	10.405	64.601
Haaksbergen	24.225	4.551	6.518	-268	0	1.577	9.790
Hellendoorn	35.921	7.234	9.664	-398	0	2.338	14.517
Hengelo	81.078	15.189	21.814	-898	0	5.278	32.767
Hof van Twente	35.040	6.432	9.427	-388	0	2.281	14.161
Losser	22.888	4.264	6.158	-254	0	1.490	9.250
Oldenzaal	31.702	6.351	8.529	-351	0	2.064	12.812
Rijssen / Holten	38.202	9.194	10.278	-423	0	2.487	15.439
Tubbergen	21.303	4.399	5.732	-236	0	1.387	8.609
Twenterand	33.711	7.566	9.070	-373	0	2.194	13.624
Wierden	24.537	5.226	6.602	-272	0	1.597	9.916
Totaal	**631.843**	**123.553**	**169.996**	**-7.000**	**0**	**41.128**	**255.353**

Gemeente	2.1	3.1	3.1	5.7	6.72	6.1
	Verkeer en vervoer	Economische ontwikkeling	Economische ontwikkeling Internationaal en Lobby	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Maatwerk-dienstverlening 18- (OZJT)	Samenkracht en burgerparticipatie GGD
Almelo	43.506	192.407	78.397	258.420	183.863	13.082
Borne	14.084	62.285	25.378	83.654	59.519	4.235
Dinkelland	15.831	70.014	28.528	94.035	66.905	4.760
Enschede	95.118	420.659	171.400	564.982	401.979	28.602
Haaksbergen	14.415	63.751	25.976	85.623	60.920	4.335
Hellendoorn	21.375	94.530	38.517	126.962	90.332	6.427
Hengelo	48.245	213.365	86.937	286.568	203.890	14.507
Hof van Twente	20.851	92.211	37.572	123.848	88.117	6.270
Losser	13.619	60.232	24.542	80.897	57.557	4.095
Oldenzaal	18.864	83.427	33.993	112.050	79.722	5.672
Rijssen / Holten	22.732	100.533	40.963	135.024	96.068	6.836
Tubbergen	12.676	56.061	22.842	75.295	53.572	3.812
Twenterand	20.060	88.714	36.147	119.151	84.774	6.032
Wierden	14.601	64.572	26.310	86.725	61.704	4.390
Totaal	**375.977**	**1.662.761**	**677.502**	**2.233.232**	**1.588.921**	**113.057**

Gemeente	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VTT)	7.1 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid JGZ	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Totaal
Almelo	505.236	509.679	2.239.461	28.079	4.105.299
Borne	163.552	164.990	766.495	9.090	1.370.492
Dinkelland	183.847	185.464	789.914	10.217	1.468.863
Enschede	1.104.596	1.114.311	4.447.126	61.389	8.526.405
Haaksbergen	167.401	168.873	705.851	9.303	1.324.063
Hellendoorn	248.223	250.406	1.121.979	13.795	2.038.668
Hengelo	560.269	565.196	2.355.784	31.137	4.424.860
Hof van Twente	242.135	244.265	997.591	13.457	1.891.797
Losser	158.162	159.553	661.338	8.790	1.245.430
Oldenzaal	219.069	220.995	985.028	12.175	1.794.049
Rijssen / Holten	263.985	266.307	1.425.971	14.671	2.400.870
Tubbergen	147.209	148.504	682.276	8.181	1.225.920
Twenterand	232.951	235.000	1.173.472	12.946	2.033.762
Wierden	169.557	171.048	810.542	9.423	1.436.716
Totaal	**4.366.192**	**4.404.590**	**19.162.828**	**242.654**	**35.287.192**

Toelichting

De gemeentelijke bijdrage van taakveld 7.1 Volksgezondheid JGZ is niet rechtstreeks te herleiden naar een bijdrage per inwoner, omdat uitgaven in het kader van Jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen van de deelnemende gemeenten worden toegerekend.

Volgens het BBV is niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden.